

Acesta este actul compus (forma care include modificarile pe text) creat la data de 28 noiembrie 2024

M.Of.Nr.159 din 5 martie 2014

NOTA ETO: In tot cuprinsul legii, sintagmele „organism privat autorizat” si „organism privat acreditat” se inlocuiesc cu sintagma „furnizor privat acreditat”, iar sintagma „organism privat” se inlocuieste cu sintagma „furnizor privat”, conform art.I pct.52 din Lege 191/2022

**LEGEA Nr. 272/2004
(republicare 1)
privind protectia si promovarea drepturilor copilului*)**

*) Republicata in temeiul art. V din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea si completarea Legii nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013, dandu-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004 si a mai fost modificata prin Legea nr. 71/2011 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011, rectificata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011, cu modificarile si completarile ulterioare, prin Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calitatii in domeniul serviciilor sociale, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 754 din 9 noiembrie 2012, cu modificarile ulterioare, si prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea in aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, rectificata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 117 din 1 martie 2013, cu modificarile ulterioare.

**Capitolul I
Dispozitii generale si definitii**

Art. 1. - (1) Prezenta lege reglementeaza cadrul legal privind respectarea, promovarea si garantarea drepturilor copilului.

(2) Autoritatile publice, organismele private autorizate, precum si persoanele fizice si persoanele juridice responsabile de protectia copilului sunt obligate sa respecte, sa promoveze si sa garanteze drepturile copilului stabilite prin Constitutie si lege, in concordanta cu prevederile Conventiei Organizatiei Natiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificata prin Legea nr. 18/1990, republicata, cu modificarile ulterioare, si ale celorlalte acte internationale in materie la care Romania este parte.

Art. 2. - (1) Prezenta lege, orice alte reglementari adoptate in domeniul respectarii si promovarii drepturilor copilului, precum si orice act juridic emis sau, dupa caz, incheiat in acest domeniu se subordoneaza cu prioritate principiului interesului superior al copilului.

(2) Interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizica si morala normala, la echilibru socioafectiv si la viata de familie.

(3) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv in legatura cu drepturile si obligatiile ce revin parintilor copilului, altor reprezentanti legali ai sai, precum si oricaror persoane carora acesta le-a fost plasat in mod legal.

(4) Principiul interesului superior al copilului va prevala in toate demersurile si deciziile care privesc copiii, intreprinse de autoritatile publice si de organisme private autorizate, precum si in cauzele solutionate de instantele judecatoresti.

(5) Persoanele prevazute la alin. (4) sunt obligate sa implice familia in toate deciziile, actiunile si masurile privitoare la copil si sa sprijine ingrijirea, cresterea si formarea, dezvoltarea si educarea acestuia in cadrul familiei.

(6) In determinarea interesului superior al copilului se au in vedere cel putin urmatoarele:

a) nevoile de dezvoltare fizica, psihologica, de educatie si sanatate, de securitate si stabilitate si apartenenta la o familie;

b) opinia copilului, in functie de varsta si gradul de maturitate;

c) istoricul copilului, avand in vedere, in mod special, situatiile de abuz, neglijare, exploatare sau orice alta forma de violenta asupra copilului, precum si potentialele situatii de risc care pot interveni in viitor;

c) istoricul copilului, avand in vedere, in mod special, situatiile de abuz, neglijare, exploatare, instrainare parinteasca sau orice alta forma de violenta asupra copilului, precum si potentialele situatii de risc care pot interveni in viitor;

Modificat de art.unic pct.1 din Legea 123/2024

d) capacitatea parintilor sau a persoanelor care urmeaza sa se ocupe de cresterea si ingrijirea copilului de a raspunde nevoilor concrete ale acestuia;

e) mentinerea relatiilor personale cu persoanele fata de care copilul a dezvoltat relatii de atasament.

Art. 3. - De dispozitiile prezentei legi beneficiaza:

a) copiii cetateni romani aflatii pe teritoriul Romaniei;

b) copiii cetateni romani aflatii in strainatate;

c) copiii fara cetatenie aflatii pe teritoriul Romaniei;

d) copiii care solicita sau beneficiaza de o forma de protectie in conditiile reglementarilor legale privind statutul si regimul refugiatilor in Romania;

"d) copiii solicitanti de azil sau beneficiari ai unei forme de protectie in Romania, acordata in conditiile Legii nr. 122/2006 privind azilul in Romania, cu modificarile si completarile ulterioare;"

Modificat de art.I pct.1 din Lege 191/2022

e) copiii cetateni strainiaaflatii pe teritoriul Romaniei, in situatii de urgenta constatate, in conditiile prezentei legi, de catre autoritatile publice romane competente.

Art. 4. - In sensul prezentei legi, termenii si expresiile de mai jos au urmatoarele semnificatii:

a) copil - persoana care nu a implinit varsta de 18 ani si nici nu a dobandit capacitatea deplina de exercitiu, potrivit legii;

b) familie - parintii si copiii acestora;

c) familie extinsa - rudele copilului, pana la gradul IV inclusiv;

d) familie substitutiva - persoanele, altele decat cele care apartin familiei extinse, inclusiv afinii pana la gradul IV si asistentii maternali care asigura cresterea si ingrijirea copilului, in conditiile legii;

"c) familie extinsa - rudele copilului, pana la gradul III inclusiv, cu care copilul sau familia acestuia a mentinut relatii personale si contacte directe;

d) familie substitutiva - persoanele, altele decat cele care apartin familiei extinse, inclusiv afinii pana la gradul III, cu care copilul sau

familia acestuia a mentinut relatii personale si contacte directe, precum si persoana, familia sau asistentul maternal care asigura cresterea si ingrijirea copilului, in conditiile legii;"

Modificat de art.I pct.2 din Legea 191/2022

e) plan individualizat de protectie - documentul prin care se realizeaza planificarea serviciilor, prestatiilor si a masurilor de protectie speciala a copilului, pe baza evaluarii psihosociale a acestuia si a familiei sale, in vederea integrarii copilului care a fost separat de familia sa intr-un mediu familial stabil permanent, in cel mai scurt timp posibil;

f) plan de servicii - documentul prin care se realizeaza planificarea acordarii serviciilor si a prestatiilor, pe baza evaluarii psihosociale a copilului si a familiei, in vederea prevenirii abuzului, neglijarii, exploatarei, a oricaror forme de violenta asupra copilului, precum si a separarii copilului de familia sa;

g) reprezentant legal al copilului - parintele sau persoana desemnata, potrivit legii, sa exercite drepturile si sa indeplineasca obligatiile parintesti fata de copil.

h) instrainare parinteasca - forma a violentei psihologice prin care unul dintre parinti sau persoanele prevazute la lit. c) si d), in mod intentionat, urmarit sau asumat si apropiat, genereaza, accepta sau foloseste o situatie in care copilul ajunge sa manifeste retinere sau ostilitate, nejustificata sau disproportionata fata de oricare dintre parinti;

Completat de art.unic pct.2 din Legea 123/2024

i) parinte/persoana care instraineaza - parintele/persoana care se face responsabil/responsabila de existenta unei situatii de instrainare parinteasca;

Completat de art.unic pct.2 din Legea 123/2024

j) parinte instrainat - parintele fata de care copilul manifesta retinere sau ostilitate, nejustificata sau disproportionata.

Completat de art.unic pct.2 din Legea 123/2024

„k) proces decizional - procesul deliberativ desfasurat de autoritatile publice centrale si locale;

Completat de art.I pct.1 din Legea 295/2024

l) consultare - colaborarea si comunicarea transparenta in procesul de luare a deciziilor intre reprezentantii copiilor si reprezentantii autoritatilor publice centrale si locale, in ceea ce priveste politicile publice cu efect direct asupra lor."

Completat de art.I pct.1 din Legea 295/2024

Art. 5. - (1) Copiii au dreptul la protectie si asistenta in realizarea si exercitarea deplina a drepturilor lor, in conditiile prezentei legi.

Art. 5. - (1) Copiii au dreptul la protectie si asistenta in realizarea si exercitarea deplina a drepturilor lor, in conditiile prezentei legi.

Sesizarea sau constatarea ca minorului nu ii este respectat unul sau mai multe drepturi obliga persoanele responsabile potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) sa actioneze conform competentelor prevazute de lege.

Modificat de art.unic pct.3 din Legea 123/2024

(2) Raspunderea pentru cresterea si asigurarea dezvoltarii copilului revine in primul rand parintilor, acestia avand obligatia de a-si exercita drepturile si de a-si indeplini obligatiile fata de copil tinand seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

(3) In subsidiar, responsabilitatea revine colectivitatii locale din care fac parte copilul si familia sa. Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a sprijini parintii sau, dupa caz, alt reprezentant legal al copilului in realizarea obligatiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltand si asigurand in acest scop servicii diversificate, accesibile si de calitate, corespunzatoare nevoilor copilului.

(4) Interventia statului este complementara; statul asigura protectia

copilului si garanteaza respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifica realizata de institutiile statului si de autoritatile publice cu atributii in acest domeniu.

Art. 6. - Respectarea si garantarea drepturilor copilului se realizeaza conform urmatoarelor principii:

- a) respectarea si promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;
 - b) egalitatea sanselor si nediscriminarea;
 - c) responsabilizarea parintilor cu privire la exercitarea drepturilor si indeplinirea obligatiilor parintesti;
 - d) primordialitatea responsabilitatii parintilor cu privire la respectarea si garantarea drepturilor copilului;
 - e) descentralizarea serviciilor de protectie a copilului, interventia multisectoriala si parteneriatul dintre institutiile publice si organismele private autorizate;
 - f) asigurarea unei ingrijiri individualizate si personalizate pentru fiecare copil;
 - g) respectarea demnitatii copilului;
 - h) ascultarea opiniei copilului si luarea in considerare a acesteia, tinand cont de varsta si de gradul sau de maturitate;
 - i) asigurarea stabilitatii si continuitatii in ingrijirea, cresterea si educarea copilului, tinand cont de originea sa etnica, religioasa, culturala si lingvistica, in cazul luarii unei masuri de protectie;
 - j) celeritate in luarea oricarei decizii cu privire la copil;
 - k) asigurarea protectiei impotriva abuzului, neglijarii, exploatarei si oricarei forme de violenta asupra copilului;*
 - k) asigurarea protectiei impotriva abuzului, neglijarii, exploatarei, instrainarii parintesti sau a oricarei forme de violenta asupra copilului;*
- Modificat de art.unic pct.4 din Legea 123/2024**
- l) interpretarea fiecarei norme juridice referitoare la drepturile copilului in corelatie cu ansamblul reglementarilor din aceasta materie.
 - m) mentinerea fratilor impreuna.*

Completat de art.unic pct.5 din Legea 123/2024

Art. 7. - Drepturile prevazute de prezenta lege sunt garantate tuturor copiilor fara nicio discriminare, indiferent de rasa, culoare, sex, limba, religie, opinie politica sau alta opinie, de nationalitate, apartenenta etnica sau origine sociala, de situatia materiala, de gradul si tipul unei deficiente, de statutul la nastere sau de statutul dobandit, de dificultatile de formare si dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale parintilor ori ale altor reprezentanti legali sau de orice alta distinctie.

Art. 8. - In orice cauza care priveste drepturi ale copilului, instanta verifica daca intelegerile dintre parinti sau ale acestora cu alte persoane respecta interesul superior al copilului.

Capitolul II **Drepturile copilului**

Sectiunea 1 **Drepturi si libertati civile**

Art. 9. - (1) Copilul are dreptul la stabilirea si pastrarea identitatii sale.

(2) Copilul este inregistrat imediat dupa nastere si are de la aceasta data dreptul la un nume, dreptul de a dobandi o cetatenie si, daca este

posibil, de a-si cunoaste parintii si de a fi ingrijit, crescut si educat de acestia.

"(2¹) Mamele minore, care au implinit varsta de 16 ani, au dreptul sa decida cu privire la copilul lor, putand sa semneze documente cu caracter medical si/sau administrativ care au legatura cu ingrijirea, cresterea si dezvoltarea copilului."

Completat de art.unic pct.1 din Legea 147/2024

(3) Parintii aleg numele si prenumele copilului, in conditiile legii.

(4) Copilul are dreptul de a-si pastra cetatenia, numele si relatiile de familie, in conditiile prevazute de lege, fara nicio ingerinta.

(5) Daca se constata ca un copil este lipsit, in mod ilegal, de elementele constitutive ale identitatii sale sau de unele dintre acestea, institutiile si autoritatile publice sunt obligate sa ia de urgenta toate masurile necesare in vederea restabilirii identitatii copilului.

Art. 10. - (1) In scopul realizarii dreptului prevazut la art. 9 alin.

(1), unitatile sanitare care au in structura sectii de nou-nascuti si/sau de pediatrie au obligatia de a angaja un asistent social sau, dupa caz, de a desemna o persoana cu atributii de asistenta sociala.

(2) In vederea stabilirii identitatii copilului parasit in unitati sanitare sau gasit ori a parintilor acestuia, organele de politie si serviciile publice comunitare de evidenta a persoanelor, competente, au obligatia de a desemna una sau mai multe persoane responsabile, care sa realizeze, cu celeritate, demersurile ce le revin, potrivit legii, pentru inregistrarea nasterii copilului si sa transmita datele de identificare directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, serviciului public de asistenta sociala.

(3) Persoanele desemnate la alin. (2) au obligatia efectuarii demersurilor de stabilire a identitatii parintilor copiilor parasiți in unitatile sanitare, in situatia in care acestia au fost identificati si nu au intocmit certificatul de nastere.

Art. 11. - (1) Certificatul medical constatator al nasterii, atat pentru copilul nascut viu, cat si pentru copilul nascut mort, se intocmeste in termen de 24 de ore de la nastere.

(2) Raspunderea pentru indeplinirea obligatiei prevazute la alin. (1) revine medicului care a asistat sau a constatat nasterea si medicului sef de sectie.

(3) Cand nasterea a avut loc in afara unitatilor sanitare, medicul de familie avand cabinetul inregistrat in raza teritoriala unde a avut loc nasterea este obligat ca, la cererea oricarei persoane, in termen de 24 de ore, sa constate nasterea copilului, dupa care sa intocmeasca si sa elibereze certificatul medical constatator al nasterii copilului, chiar daca mama nu este inregistrata pe lista cabinetului sau.

Art. 12. - (1) In situatia in care copilul este parasit de mama in maternitate, unitatea medicala are obligatia sa sesizeze telefonic si in scris directia generala de asistenta sociala si protectia copilului si organele de politie, in termen de 24 de ore de la constatarea disparitiei mamei.

(2) In termen de 5 zile de la sesizarea prevazuta la alin. (1), se intocmeste un proces-verbal de constatare a parasirii copilului, semnat de reprezentantul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, reprezentantul politiei si al maternitatii; cand starea de sanatate a copilului permite externarea, in baza procesului-verbal, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va stabili masura plasamentului in regim de urgenta pentru copil.

(3) In termen de 30 de zile de la intocmirea procesului-verbal, politia este obligata sa intreprinda verificarile specifice privind identitatea mamei si sa comunice rezultatul acestor verificari directiei generale de asistenta

sociale si protectia copilului.

(4) In situatia in care mama este identificata, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va asigura consilierea si sprijinirea acesteia in vederea realizarii demersurilor legate de intocmirea actului de nastere.

(5) In situatia in care, in urma verificarilor efectuate de politie, nu este posibila identificarea mamei, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului transmite serviciului public de asistenta sociala in a carui raza administrativ-teritoriala s-a produs nasterea dosarul cuprinzand certificatul medical constatator al nasterii, procesul-verbal prevazut la alin. (2), dispozitia de plasament in regim de urgenta si raspunsul politiei cu rezultatul verificarilor.

(6) In termen de 5 zile de la primirea documentatiei prevazute la alin. (5), serviciul public de asistenta sociala are obligatia de a obtine dispozitia de stabilire a numelui si prenumelui copilului, in conformitate cu prevederile Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civila, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, si de a face declaratia de inregistrare a nasterii la serviciul de stare civila competent.

(7) In termen de 24 de ore de la inregistrarea nasterii copilului, serviciul public de asistenta sociala are obligatia de a transmite directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului actul de inregistrare a nasterii copilului.

Art. 13. - In situatia copilului parasit de parinti in alte unitati sanitare, a carui nastere nu a fost inregistrata, obligatia de a realiza demersurile prevazute de lege pentru inregistrarea nasterii copilului revine serviciului public de asistenta sociala in a carui raza administrativ-teritoriala a fost parasit acesta, cu respectarea procedurii prevazute la art. 12.

Art. 14. - (1) In situatia copilului gasit in familie sau intr-un loc public, precum si a celui parasit de parinti in alte unitati sanitare, a carui nastere nu a fost inregistrata, obligatia de a realiza demersurile prevazute de lege pentru inregistrarea nasterii copilului revine serviciului public de asistenta sociala in a carui raza administrativ-teritoriala a fost gasit sau parasit copilul.

(2) Expertiza medico-legala necesara pentru inregistrarea nasterii copilului este gratuita.

Art. 15. - Metodologia privind realizarea obligatiilor ce revin autoritatilor administratiei publice locale, institutiilor si profesionistilor implicati in prevenirea si interventia in cazurile de copii aflati in situatie de risc sau parasiti in unitati sanitare/sectii/compartimente de specialitate obstetrica-ginecologie si neonatologie/alte unitati sanitare care ofera servicii medicale pentru copii se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, in colaborare cu Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice si cu Ministerul Sanatatii.

Art. 16. - (1) Unitatile sanitare, unitatile de protectie sociala, serviciile de ingrijire de tip rezidential, entitatile fara personalitate juridica, alte persoane juridice, precum si persoane fizice care interneaza sau primesc in ingrijire femei gravide ori copii care nu poseda acte pe baza carora sa li se poata stabili identitatea sunt obligate sa anunte, in termen de 24 de ore, in scris, autoritatea administratiei publice locale in a carei raza isi au sediul sau, dupa caz, domiciliul, in vederea stabilirii identitatii lor, precum si directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de care apartin, in vederea luarii in evidenta.

(2) Cel care ia un copil pentru a-l ingriji sau proteja temporar, pana la stabilirea unei masuri de protectie in conditiile legii, are obligatia de a-l

intretine si, in termen de 48 de ore, de a anunta autoritatea administratiei publice locale in a carei raza teritoriala isi are sediul sau domiciliul.

Art. 17. - (1) Copilul are dreptul de a mentine relatii personale si contacte directe cu parintii, rudele, precum si cu alte persoane fata de care copilul a dezvoltat legaturi de atasament.

(2) Copilul are dreptul de a-si cunoaste rudele si de a intretine relatii personale cu acestea, precum si cu alte persoane alaturi de care copilul s-a bucurat de viata de familie, in masura in care acest lucru nu contravine interesului sau superior.

(3) Parintii sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot impiedica relatiile personale ale acestuia cu bunicii, fratii si surorile ori cu alte persoane alaturi de care copilul s-a bucurat de viata de familie decat in cazurile in care instanta decide in acest sens, apreciind ca exista motive temeinice de natura a primejdui dezvoltarea fizica, psihica, intelectuala sau morala a copilului.

(4) In caz de neintelegere intre parinti cu privire la modalitatile de exercitare a dreptului de a avea legaturi personale cu copilul, instanta va stabili un program in functie de varsta copilului, de nevoile de ingrijire si educare ale acestuia, de intensitatea legaturii afective dintre copil si parintele la care nu locuieste, de comportamentul acestuia din urma, precum si de alte aspecte relevante in fiecare caz in parte.

(3) Nicio persoana nu poate impiedica relatiile personale ale acestuia cu bunicii, fratii si surorile ori cu alte persoane alaturi de care copilul s-a bucurat de viata de familie decat in cazurile in care instanta decide in acest sens, apreciind ca exista motive temeinice de natura a primejdui dezvoltarea fizica, psihica, intelectuala sau morala a copilului.

(4) In caz de neintelegere intre parinti cu privire la modalitatile de exercitare a dreptului de a avea legaturi personale cu copilul, instanta va stabili un program in functie de varsta copilului, de nevoile de ingrijire si educare ale acestuia, de intensitatea legaturii afective dintre copil si parintele la care nu locuieste, de comportamentul acestuia din urma, de existenta unei situatii de instrainare parinteasca, precum si de alte aspecte relevante in fiecare caz in parte.

Modificat de art.unic pct.6 din Legea 123/2024

(5) Criteriile prevazute la alin. (4) vor fi avute in vedere si la stabilirea programului de relatii personale si cu celelalte persoane alaturi de care copilul s-a bucurat de viata de familie.

"(6) Programul de relatii personale, prevazut la alin. (5), pentru copilul care a implinit varsta de 14 ani se stabileste numai cu consimtamantul acestuia. In situatia in care copilul refuza sa isi dea consimtamantul, programul de relatii personale se stabileste de catre instanta judecatoreasca."

Completat de art.I pct.3 din Lege 191/2022

Art. 18. - (1) In sensul prezentei legi, relatiile personale se pot realiza prin:

a) intalniri ale copilului cu parintele ori cu o alta persoana care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relatii personale cu copilul;

b) vizitarea copilului la domiciliul acestuia;

c) gazduirea copilului, pe perioada determinata, de catre parintele sau de catre alta persoana la care copilul nu locuieste in mod obisnuit;

"c) gazduirea copilului, pe perioada determinata, de catre parintele sau de catre alta persoana la care copilul nu locuieste in mod obisnuit, cu sau fara supravegherea modului in care relatiile personale sunt intretinute, in functie de interesul superior al copilului;"

Modificat de art.unic pct.1 din Legea 52/2016

d) corespondenta ori alta forma de comunicare cu copilul;

e) transmiterea de informatii copilului cu privire la parintele ori la

alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a mentine relatii personale cu copilul;

f) transmiterea de catre persoana la care locuieste copilul a unor informatii referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluari medicale sau scolare, catre parintele sau catre alte persoane care au dreptul de a mentine relatii personale cu copilul;

g) intalniri ale copilului cu parintele ori cu o alta persoana fata de care copilul a dezvoltat legaturi de atasament intr-un loc neutru in raport cu copilul, cu sau fara supravegherea modului in care relatiile personale sunt intretinute, in functie de interesul superior al copilului.

(2) Transmiterea informatiilor prevazute la alin. (1) lit. e) si f) se va face cu respectarea interesului superior al copilului, precum si a dispozitiilor speciale vizand confidentialitatea si transmiterea informatiilor cu caracter personal.

(3) Parintele la care copilul locuieste are obligatia de a sprijini mentinerea relatiilor personale ale copilului cu celalalt parinte, prevazute la alin. (1).

(3¹) Atunci cand stabileste ca relatiile personale se vor realiza prin metodele prevazute la alin. (1) lit. a)-c), instanta de judecata:

a) stabileste daca sarcina de a duce si a aduce copilul la inceputul si, respectiv, la sfarsitul perioadelor programului de relatii personale ii revine parintelui sau persoanei in favoarea careia se stabileste programul de relatii personale ori parintelui sau persoanei cu care copilul locuieste; atunci cand instanta de judecata constata existenta unei situatii de instrainare parinteasca, sarcina revine intotdeauna parintelui care instraineaza;

b) dispune ca programul de relatii personale cu privire la un copil inscris la o unitate de invatamant sa se desfasoare pentru o perioada de pana la 7 zile consecutive intr-un interval de 14 zile, in toate perioadele de peste an in care copilul nu se afla in vacantele prevazute de programa scolara.

Completat de art.unic pct.7 din [Legea 123/2024](#)

(4) Pentru restabilirea si mentinerea relatiilor personale ale copilului, serviciul public de asistenta sociala si, dupa caz, directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti au obligatia de a oferi consiliere, acordata de specialisti atat copilului, cat si parintilor sai, la solicitarea acestora.

(5) In cazul in care parintele la care copilul locuieste impiedica sau afecteaza in mod negativ legaturile personale ale copilului cu celalalt parinte, prin nerespectarea programului stabilit de instanta sau convenit de parinti, parintele la care nu locuieste in mod statornic poate cere serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanelor cu atributii de asistenta sociala in circumscriptia caruia se afla locuinta copilului sa monitorizeze relatiile personale cu copilul pentru o durata de pana la 6 luni.

(6) Monitorizarea permite reprezentantilor serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanelor cu atributii de asistenta sociala sa asiste la preluarea copilului de catre parintele la care nu locuieste in mod statornic, la inapoierea acestuia, sa realizeze interviuarea parintilor, a copilului si a persoanelor cu care copilul locuieste, precum si a altor persoane, in vederea intocmirii raportului de monitorizare.

"(5) In cazul in care unul dintre parinti impiedica sau afecteaza in mod negativ legaturile personale ale copilului cu celalalt parinte, prin nerespectarea programului stabilit de instanta sau convenit de parinti, celalalt parinte poate cere serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanelor cu atributii de asistenta sociala in circumscriptia caruia se afla locuinta copilului, sa monitorizeze relatiile personale cu copilul pentru o durata de pana la 6 luni.

(6) Monitorizarea permite reprezentantilor serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanelor cu atributii de asistenta sociala, sa asiste la preluarea copilului de catre parintele la care nu locuieste in mod statornic, la vizitele efectuate la domiciliul copilului de catre parintele

care nu locuieste cu acesta, precum si la inapoierea copilului de catre parintele care nu locuieste cu acesta. Totodata, monitorizarea permite reprezentantilor serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanelor cu atributii de asistenta sociala sa asiste si in timpul gazduirii copilului de catre parintele la care copilul nu locuieste in mod obisnuit, daca instanta judecatoreasca a dispus monitorizarea printr-o sentinta definitiva. Dispozitiile tezei a II-a se aplica in mod corespunzator si in situatia prevazuta la alin. (1) lit. g)."

Modificat de art.unic pct.2 din Legea 52/2016

"(6¹) Cu ocazia monitorizarii, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanele cu atributii de asistenta sociala pot realiza interviuarea parintilor, a copilului, a persoanelor cu care copilul relationeaza in situatiile prevazute la alin. (1) lit. c) si g), precum si a altor persoane a caror interviuare se apreciaza a fi utila in vederea intocmirii raportului de monitorizare."

Completat de art.unic pct.3 din Legea 52/2016

(7) La finalul perioadei de monitorizare, reprezentantul serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoana cu atributii de asistenta sociala care a intocmit raportul prevazut la alin. (6) poate propune prelungirea perioadei de monitorizare cu cel mult 6 luni, poate recomanda consilierea psihologica a unuia dintre parinti sau a ambilor, precum si o serie de masuri pentru imbunatatirea relatiei personale dintre copil si parintele la care nu locuieste.

(4) Pentru restabilirea si mentinerea relatiilor personale ale copilului, serviciul public de asistenta sociala si, dupa caz, directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti au obligatia de a dispune consiliere, acordata de specialisti din cadrul serviciilor publice de asistenta sociala sau al organismelor abilitate, atat copilului, cat si parintilor sai, la solicitarea acestora sau din oficiu, iar cand exista suspiciune de instrainare parinteasca sau orice alta forma de violenta asupra copilului si instanta de judecata a fost sesizata, au obligatia sa solicite acesteia efectuarea unei expertize.

(5) In cazul in care unul dintre parinti impiedica sau afecteaza in mod negativ legaturile personale ale copilului cu celalalt parinte, prin nerespectarea programului stabilit de instanta sau convenit cu celalalt parinte, ori refuza sau se opune respectarii masurilor dispuse la alin. (4), serviciul public de asistenta sociala si, dupa caz, directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti, la solicitarea oricaruia dintre parinti, vor dispune monitorizarea relatiilor personale ale copilului pentru o durata de pana la 6 luni, concomitent cu solicitarea adresata instantei de tutela in vederea suplinirii acordului parintelui care se opune sau, dupa caz, modificarea masurilor privitoare la copil.

(6) Monitorizarea obliga reprezentantii serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanele cu atributii de asistenta sociala sa asiste la preluarea copilului de catre parintele la care nu locuieste in mod statornic, la vizitele efectuate la domiciliul copilului de catre parintele care nu locuieste cu acesta, precum si la inapoierea copilului de catre parintele care nu locuieste cu acesta. Totodata, monitorizarea obliga reprezentantii serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanele cu atributii de asistenta sociala sa asiste si in timpul gazduirii copilului de catre parintele la care copilul nu locuieste in mod obisnuit, daca instanta judecatoreasca a dispus monitorizarea printr-o sentinta executorie. Dispozitiile tezei a II-a se aplica in mod corespunzator si in situatia prevazuta la alin. (1) lit. g). La finalul perioadei de monitorizare, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala sau,

dupa caz, persoanele cu atributii de asistenta sociala au obligatia de a intocmi un raport in acest sens.

(6¹) Cu ocazia monitorizarii, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoanele cu atributii de asistenta sociala realizeaza interviuarea parintilor, a copilului, a persoanelor cu care copilul relationeaza in situatiile prevazute la alin. (1) lit. c) si g), precum si a altor persoane a caror interviuare se apreciaza a fi utila in vederea intocmirii raportului de monitorizare.

(7) La finalul perioadei de monitorizare, reprezentantul serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, persoana cu atributii de asistenta sociala care a intocmit raportul prevazut la alin. (6) poate propune prelungirea perioadei de monitorizare cu cel mult 6 luni, recomanda consilierea psihologica sau expertizarea, inclusiv expertiza medico-legala psihiatrica a parintilor si/sau a copilului, precum si o serie de masuri pentru imbunatatirea relatiei personale dintre copil si parintele la care nu locuieste sau, dupa caz, instituirea unor masuri de protectie a copilului.

Modificat de art.unic pct.8 din Legea 123/2024

(8) Raportul de monitorizare prevazut la alin. (6) se inmaneaza fiecaruia dintre parinti si poate fi folosit ca proba in instanta.

Art. 19. - (1) Copilul care a fost separat de ambii parinti sau de unul dintre acestia printr-o masura dispusa in conditiile legii are dreptul de a mentine relatii personale si contacte directe cu ambii parinti, cu exceptia situatiei in care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(2) Instanta judecatoreasca, luand in considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, daca exista motive temeinice de natura a periclita dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copilului.

Art. 20. - (1) In vederea asigurarii mentinerii relatiilor personale ale copilului cu parintii sai sau cu alte persoane alaturi de care s-a bucurat de viata de familie, precum si pentru asigurarea inapoierii copilului la locuinta sa la terminarea perioadei de vizita, instanta poate dispune, la cererea parintelui interesat sau a altei persoane indreptatite, una sau mai multe masuri cu caracter asiguratoriu sau a unor garantii.

"Art. 20. - (1) In vederea asigurarii mentinerii relatiilor personale ale copilului cu parintii sai sau cu alte persoane alaturi de care s-a bucurat de viata de familie, precum si pentru asigurarea inapoierii copilului la locuinta sa la terminarea perioadei de gazduire, precum si pentru a preveni impiedicarea preluarii copilului, la finalul gazduirii la domiciliul parintelui care nu locuieste cu copilul, instanta poate dispune, la cererea parintelui interesat sau a altei persoane indreptatite, una sau mai multe masuri cu caracter asiguratoriu sau a unor garantii. Dispozitiile tezei I se aplica in mod corespunzator si in situatia prevazuta la art. 18 alin. (1) lit. g)."

Modificat de art.unic pct.4 din Legea 52/2016

Art. 20. - (1) In vederea asigurarii mentinerii relatiilor personale ale copilului cu parintii sai sau cu alte persoane alaturi de care s-a bucurat de viata de familie, pentru asigurarea inapoierii copilului la locuinta sa la terminarea perioadei de gazduire, pentru a preveni impiedicarea preluarii copilului, la finalul gazduirii la domiciliul parintelui care nu locuieste cu copilul, precum si pentru respectarea dispozitiilor privitoare la stabilirea locuintei copilului, instanta poate dispune, la cererea parintelui interesat sau a altei persoane indreptatite, instituirea uneia sau mai multor masuri cu caracter asiguratoriu, a unor garantii sau aplicarea de penalitati. Dispozitiile tezei I se aplica in mod corespunzator si in situatia prevazuta la art. 18 alin. (1) lit. g).

Modificat de art.unic pct.9 din Legea 123/2024

(2) Masurile prevazute la alin. (1) pot include:

a) amenda pe ziua de intarziere impusa persoanei care refuza punerea in aplicare sau respectarea programului de mentinere a relatiilor personale ale copilului;

a) penalitati pe ziua de intarziere impuse persoanei care refuza punerea in aplicare sau respectarea dispozitiilor privitoare la stabilirea locuintei copilului sau a programului de mentinere a relatiilor personale ale copilului; penalitatea se poate stabili intre 10% si 15% din venitul net lunar al celui obligat la plata acesteia, dar nu mai putin de 300 lei; in cazul in care instanta constata existenta unei situatii de instrainare parinteasca, stabilirea penalitatii este obligatorie, iar limitele minime si maxime ale penalitatii se dubleaza;

Modificat de art.unic pct.10 din Legea 123/2024

b) depunerea unei garantii reale sau personale de catre parintele sau persoana de la care urmeaza sa fie preluat copilul, in vederea mentinerii relatiilor personale sau, dupa caz, la incetarea programului de vizitare;

c) depunerea pasaportului sau a unui alt act de identitate la o institutie desemnata de instanta si, atunci cand este necesar, a unui document din care sa rezulte ca persoana care solicita relatii personale a notificat depunerea acestora, pe durata vizitei, autoritatii consulare competente.

Art. 21. - (1) In cazul in care parintii nu se inteleg cu privire la locuinta copilului, instanta de tutela va stabili locuinta acestuia la unul dintre ei, potrivit art. 496 alin. (3) din Codul civil. La evaluarea interesului copilului instanta poate avea in vedere, in afara elementelor prevazute la art. 2 alin. (6), si aspecte precum:

a) disponibilitatea fiecarui parinte de a-l implica pe celalalt parinte in deciziile legate de copil si de a respecta drepturile parentesti ale acestuia din urma;

b) disponibilitatea fiecaruia dintre parinti de a permite celuiilalt mentinerea relatiilor personale;

c) situatia locativa din ultimii 3 ani a fiecarui parinte;

d) *istoricul cu privire la violenta parintilor asupra copilului sau asupra altor persoane;*

"d) **istoricul cu privire la violenta parintilor asupra copilului sau asupra altor persoane. Acest istoric poate fi probat prin certificate medico-legale, rapoarte de evaluare realizate de catre asistentul social sau rapoarte de expertiza psihologica a minorului, ascultarea minorului in camera de consiliu, coroborate cu orice alte mijloace de proba prevazute de lege;**"

Modificat de art.I pct.4 din Lege 191/2022

e) distanta dintre locuinta fiecarui parinte si institutia care ofera educatie copilului.

(2) Prevederile alin. (1) se aplica in mod corespunzator si pentru cazurile in care locuinta minorului se stabileste la terte persoane sau la un serviciu de protectie speciala.

Art. 22. - Copilul ai carui parinti locuiesc in state diferite are dreptul de a intretine relatii personale si contacte directe cu acestia, cu exceptia situatiei in care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

Art. 23. - (1) Copiii neinsotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori care nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane au dreptul de a li se asigura, in cel mai scurt timp posibil, reintoarcerea alaturi de reprezentantii lor legali.

(2) Deplasarea copiilor in strainatate se realizeaza cu respectarea prevederilor Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulatii a cetatenilor romani in strainatate, cu modificarile si completarile ulterioare.

(3) Parintii sau, dupa caz, alta persoana responsabila de supravegherea, cresterea si ingrijirea copilului sunt obligati sa anunte la politie disparitia acestuia de la domiciliu, in cel mult 24 de ore de la constatarea disparitiei.

Art. 24. - (1) Misiunile diplomatice si consulare ale Romaniei au obligatia de a sesiza Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice cu privire la copiii cetateni romani aflatii in strainatate care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane din strainatate.

(2) Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice va lua masurile necesare pentru intoarcerea copilului la parinti sau la un alt reprezentant legal, imediat dupa identificarea acestora. In cazul in care persoanele identificate nu pot sau refuza sa preia copilul, la cererea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, tribunalul de la domiciliul copilului sau Tribunalul Bucuresti, in situatia in care acest domiciliu nu este cunoscut, va dispune plasamentul copilului intr-un serviciu de protectie speciala propus de Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

"Art. 24. - (1) Misiunile diplomatice si consulare ale Romaniei au obligatia de a sesiza autoritatea administratiei publice centrale cu atributii in domeniul protectiei drepturilor copilului cu privire la copiii cetateni romani aflatii in strainatate care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane din strainatate.

(2) Autoritatea administratiei publice centrale cu atributii in domeniul protectiei drepturilor copilului ia masurile necesare pentru intoarcerea copilului la parinti sau la un alt reprezentant legal, imediat dupa identificarea acestora. In cazul in care persoanele identificate nu pot sau refuza sa preia copilul, la cererea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, instanta judecatoreasca de la domiciliul copilului dispune plasamentul copilului, in conditiile prezentei legi."

Modificat de art.I pct.5 din Lege 191/2022

(3) Procedura de intoarcere a copiilor in tara, de identificare a parintilor sau a altor reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de intoarcerea in tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia in regim de urgenta a copiilor aflatii in situatia prevazuta la alin. (1), se stabilesc prin hotarare a Guvernului.

Art. 25. - (1) Misiunile diplomatice si consulare straine au obligatia de a sesiza Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice si Inspectoratul General pentru Imigrari despre toate situatiile in care au cunostinta de copii cetateni straini aflatii pe teritoriul Romaniei, care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane. In cazul in care autoritatile romane se autosesizeaza, acestea vor instiinta de urgenta misiunea straina competenta cu privire la copiii in cauza.

(2) In situatia copiilor prevazuti la alin. (1), Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, pana la definitivarea demersurilor legale ce cad in competenta Inspectoratul General pentru Imigrari, va solicita Tribunalului Bucuresti stabilirea plasamentului copilului intr-un serviciu de protectie speciala propus de Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

"Art. 25. - (1) Misiunile diplomatice si consulare straine pot sesiza autoritatea administratiei publice centrale cu atributii in domeniul protectiei drepturilor copilului si Inspectoratul General pentru Imigrari despre situatiile in care au cunostinta de copii cetateni straini aflatii pe teritoriul Romaniei, care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane. In cazul in care autoritatile romane se autosesizeaza, acestea solicita Inspectoratului General pentru Imigrari informatii cu privire la statutul copiilor si, daca nu sunt solicitanti de azil sau beneficiari ai protectiei internationale in Romania, instiinteaza de urgenta misiunea straina competenta cu privire la copiii in cauza.

(2) In situatia copiilor prevazuti la alin. (1), directia generala de asistenta sociala si protectia copilului din unitatea administrativ-teritoriala in care a fost identificat copilul, pana la definitivarea demersurilor legale ce cad in competenta Inspectoratului General pentru Imigrari, va solicita instantei judecatoresti stabilirea plasamentului copilului in conditiile prezentei legi."

Modificat de art.I pct.6 din Lege 191/2022

(3) Masura plasamentului dureaza pana la returnarea copilului in tara de resedinta a parintilor ori in tara in care au fost identificati alti membri ai familiei dispusi sa ia copilul.

(4) In cazul nereturnarii copilului, acesta beneficiaza de protectia speciala prevazuta in prezenta lege.

Art. 26. - In vederea aplicarii prevederilor art. 24 si 25 se incheie tratatele necesare cu statele sau cu autoritatile statelor vizate, pe baza propunerilor Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice si ale Ministerului Afacerilor Externe, precum si a altor institutii interesate.

Art. 27. - (1) Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice si a vietii sale intime, private si familiale.

(2) Este interzisa orice actiune de natura sa afecteze imaginea publica a copilului sau dreptul acestuia la viata intima, privata si familiala.

(3) Participarea copilului in varsta de pana la 14 ani la dezbateri publice in cadrul unor programe audiovizuale se poate face numai cu consimtamantul scris al acestuia si al parintilor sau, dupa caz, al altui reprezentant legal.

(4) Copiii nu pot fi folositi sau expusi de catre parinti, reprezentanti legali, alte persoane responsabile de cresterea si ingrijirea lor, organisme private acreditate ca furnizori de servicii sociale, institutii publice sau private, in scopul de a obtine avantaje personale/institutionale sau de a influenta deciziile autoritatilor publice.

"(4) Copiii nu pot fi folositi sau expusi de catre parinti, reprezentanti legali, alte persoane responsabile de cresterea si ingrijirea lor, furnizori de servicii sociale, alte institutii publice sau organizatii, in scopul de a obtine avantaje personale/ institutionale sau de a influenta deciziile autoritatilor publice."

Modificat de art.I pct.7 din Lege 191/2022

(5) Consiliul National al Audiovizualului monitorizeaza modul de derulare a programelor audiovizuale, astfel incat sa se asigure protectia si garantarea dreptului copilului prevazut la alin. (1).

Art. 28. - (1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.

(2) Libertatea copilului de a cauta, de a primi si de a difuza informatii de orice natura, care vizeaza promovarea bunastarii sale sociale, spirituale si morale, sanatatea sa fizica si mentala, sub orice forma si prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabila.

"(2) Libertatea copilului de a cauta, de a primi si de a difuza informatii de orice natura, inclusiv in mediul online, care vizeaza promovarea bunastarii sale sociale, spirituale si morale, sanatatea sa fizica si mentala, sub orice forma si prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabila."

Modificat de art.I pct.8 din Lege 191/2022

(3) Parintii sau, dupa caz, alti reprezentanti legali ai copilului, persoanele care au in plasament copii, precum si persoanele care, prin natura functiei, promoveaza si asigura respectarea drepturilor copiilor au obligatia de a le asigura informatii, explicatii si sfaturi, in functie de varsta si de gradul de intelegere al acestora, precum si de a le permite sa isi exprime punctul de vedere, ideile si opiniile.

(4) Parintii nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decat in cazurile prevazute expres de lege.

Art. 29. - (1) Copilul capabil de discernamant are dreptul de a-si exprima liber opinia asupra oricarei probleme care il priveste.

(2) In orice procedura judiciara sau administrativa care il priveste, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a implinit varsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat si copilul care nu a implinit varsta de 10 ani, daca autoritatea competenta apreciaza ca audierea lui este necesara pentru solutionarea cauzei.

(3) Dreptul de a fi ascultat confera copilului posibilitatea de a cere si de a primi orice informatie pertinenta, de a fi consultat, de a-si exprima

opinia si de a fi informat asupra consecintelor pe care le poate avea opinia sa, daca este respectata, precum si asupra consecintelor oricarei decizii care il priveste.

(4) In toate cazurile prevazute la alin. (2), opiniile copilului ascultat vor fi luate in considerare si li se va acorda importanta cuvenita, in raport cu varsta si cu gradul de maturitate a copilului.

(5) Orice copil poate cere sa fie ascultat conform dispozitiilor alin. (2) si (3). In caz de refuz, autoritatea competenta se va pronunta printr-o decizie motivata.

(6) Dispozitiile legale speciale privind consimtamantul sau prezenta copilului in procedurile care il privesc, precum si prevederile referitoare la desemnarea unui curator, in caz de conflict de interese, sunt si raman aplicabile.

Art. 30. - (1) Copilul are dreptul la libertate de gandire, de constiinta si de religie.

(2) Parintii indruma copilul, potrivit propriilor convingeri, in alegerea unei religii, in conditiile legii, tinand seama de opinia, varsta si de gradul de maturitate a acestuia, fara a-l putea obliga sa adere la o anumita religie sau la un anumit cult religios.

(3) Religia copilului care a implinit 14 ani nu poate fi schimbata fara consimtamantul acestuia; copilul care a implinit varsta de 16 ani are dreptul sa isi aleaga singur religia.

(4) Atunci cand copilul beneficiaza de protectie speciala, persoanelor in ingrijirea carora se afla le sunt interzise orice actiuni menite sa influenteze convingerile religioase ale copilului.

Art. 31. - (1) Copilul are dreptul la libera asociere in structuri formale si informale, precum si libertatea de intrunire pasnica, in limitele prevazute de lege.

(2) Autoritatile administratiei publice locale, unitatile de invatamant si alte institutii publice sau private competente iau masurile necesare asigurarii exercitarii corespunzatoare a drepturilor prevazute la alin. (1).

Art. 32. - (1) Copilul apartinand unei minoritati nationale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viata culturala proprie, la declararea apartenentei sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum si dreptul de a folosi limba proprie in comun cu alti membri ai comunitatii din care face parte.

(2) Copilul apartinand minoritatilor nationale are dreptul sa se exprime in limba materna in procedurile care il privesc.

(3) Modalitatile de exercitare a dreptului prevazut la alin. (1), inclusiv prin folosirea de interpreti sau traduceri, se vor stabili astfel incat sa nu impiedice buna realizare si exercitare a drepturilor tuturor copiilor.

(4) Consiliul National pentru Combaterea Discriminarii asigura si urmareste exercitarea drepturilor prevazute la alin. (1).

Art. 33. - (1) Copilul are dreptul la respectarea personalitatii si individualitatii sale si nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante.

(2) Masurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decat in acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub niciun motiv pedepsele fizice ori acelea care se afla in legatura cu dezvoltarea fizica, psihica sau care afecteaza starea emotionala a copilului.

Art. 34. - (1) Copilul are dreptul sa depuna singur plangeri referitoare la incalcarea drepturilor sale fundamentale.

(2) Copilul este informat de catre parinte/reprezentant legal asupra drepturilor si indatoririlor ce ii revin, precum si asupra modalitatilor de exercitare si indeplinire a acestora.

(3) Indatoririle copilului se stabilesc in functie de varsta si gradul de maturitate, fara ca acestea sa conduca la incalcari ale drepturilor sale.

Sectiunea a 2-a
Mediul familial si ingrijirea alternativa

Art. 35. - (1) Copilul are dreptul sa creasca alaturi de parintii sai.

(2) Parintii au obligatia sa asigure copilului, de o maniera corespunzatoare capacitatilor in continua dezvoltare ale copilului, orientarea si sfaturile necesare exercitarii corespunzatoare a drepturilor prevazute in prezenta lege.

(3) Parintii copilului au dreptul sa primeasca informatiile si asistenta de specialitate necesare in vederea ingrijirii, cresterii si educarii acestuia.

Art. 36. - (1) Ambii parinti sunt responsabili pentru cresterea copiilor lor.

(2) Exercitarea drepturilor si indeplinirea obligatiilor parintesti trebuie sa aiba in vedere interesul superior al copilului si sa asigure bunastarea materiala si spirituala a copilului, in special prin ingrijirea acestuia, prin mentinerea relatiilor personale cu el, prin asigurarea cresterii, educarii si intretinerii sale, precum si prin reprezentarea sa legala si administrarea patrimoniului sau.

(3) In situatia in care ambii parinti exercita autoritatea parinteasca, dar nu locuiesc impreuna, deciziile importante, precum cele referitoare la alegerea felului invataturii sau pregatirii profesionale, tratamente medicale complexe sau interventii chirurgicale, resedinta copilului sau administrarea bunurilor, se iau numai cu acordul ambilor parinti.

(4) In situatia in care, din orice motiv, un parinte nu isi exprima vointa pentru luarea deciziilor prevazute la alin. (3), acestea se iau de catre parintele cu care copilul locuieste, cu exceptia situatiei in care acest lucru contravine interesului superior al copilului.

(5) Ambii parinti, indiferent daca exercita sau nu autoritatea parinteasca, au dreptul de a solicita si de a primi informatii despre copil din partea unitatilor scolare, unitatilor sanitare sau a oricaror altor institutii ce intra in contact cu copilul.

(6) Un parinte nu poate renunta la autoritatea parinteasca, dar se poate intelege cu celalalt parinte cu privire la modalitatea de exercitare a autoritatii parintesti, in conditiile art. 506 din Codul civil.

(7) Se considera motive intemeiate pentru ca instanta sa decida ca autoritatea parinteasca sa se exercite de catre un singur parinte alcoolismul, boala psihica, dependenta de droguri a celuilalt parinte, violenta fata de copil sau fata de celalalt parinte, condamnările pentru infractiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infractiuni cu privire la viata sexuala, infractiuni de violenta, precum si orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de catre acel parinte a autoritatii parintesti.

(7) Se considera motive intemeiate pentru ca instanta sa decida ca autoritatea parinteasca sa se exercite de catre un singur parinte incalcarea grava sau repetata a autoritatii parintesti a celuilalt parinte, alcoolismul, boala psihica, dependenta de droguri a celuilalt parinte, violenta fata de copil sau fata de celalalt parinte, instrainarea parinteasca, condamnările pentru infractiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infractiuni cu privire la viata sexuala, infractiuni de violenta, oricare alta imposibilitate obiectiva a parintilor de a colabora pentru luarea in comun a deciziilor privitoare la copil, precum si orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de catre acel parinte a autoritatii parintesti.

Modificat de art.unic pct.11 din [Legea 123/2024](#)

(8) In cazul existentei unor neintelegeri intre parinti cu privire la exercitarea drepturilor si indeplinirea obligatiilor parintesti, instanta judecatoreasca, dupa ascultarea ambilor parinti, hotaraste potrivit interesului superior al copilului.

Art. 37. - Copilul are dreptul sa fie crescut in conditii care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala. In acest scop parintii sunt obligati:

- a) sa supravegheze copilul;
- b) sa coopereze cu copilul si sa ii respecte viata intima, privata si demnitatea;
- c) sa informeze copilul despre toate actele si faptele care l-ar putea afecta si sa ia in considerare opinia acestuia;
- d) sa intreprinda toate masurile necesare pentru realizarea drepturilor copilului lor;
- e) sa coopereze cu persoanele fizice si persoanele juridice care exercita atributii in domeniul ingrijirii, educarii si formarii profesionale a copilului.

Art. 38. - Copilul nu poate fi separat de parintii sai sau de unul dintre ei, impotriva vointei acestora, cu exceptia cazurilor expres si limitativ prevazute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare si numai daca acest lucru este impus de interesul superior al copilului.

Art. 39. - (1) Serviciul public de asistenta sociala va lua toate masurile necesare pentru depistarea precoce a situatiilor de risc care pot determina separarea copilului de parintii sai, precum si pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale parintilor si a violentei in familie.

(2) Orice separare a copilului de parintii sai, precum si orice limitare a exercitiului drepturilor parintesti trebuie sa fie precedate de acordarea sistemtica a serviciilor si prestatiilor prevazute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzatoare a parintilor, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate in baza unui plan de servicii.

(3) Serviciile si prestatiile de orice tip realizate de catre serviciul public de asistenta sociala se pot desfasura personal de catre reprezentantii acestuia sau, la cererea partii interesate si pentru motive temeinice, prin utilizarea oricaror mijloace de comunicare la distanta.

Completat de art.unic pct.12 din [Legea 123/2024](#)

Art. 40. - (1) Planul de servicii se intocmeste si se pune in aplicare de catre serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, precum si de persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale din unitatea administrativ-teritoriala unde se afla copilul, in urma evaluarii situatiei copilului si a familiei acestuia.

(2) La nivelul municipiului Bucuresti intocmirea si punerea in aplicare a planului prevazut la alin. (1) se realizeaza de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector.

(3) Planul de servicii se aproba prin dispozitia primarului.

(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea abuzului, neglijarii, exploatarei si a oricaror forme de violenta asupra copilului sau separarea copilului de familia sa. In acest scop, serviciul public de asistenta sociala ori, dupa caz, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti are obligatia de a oferi servicii si prestatii destinate mentinerii copilului in familie si de a sprijini accesul copilului si al familiei sale la alte servicii.

(5) Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala a copilului, numai daca, dupa

acordarea serviciilor prevazute de acest plan, se constata ca mentinerea copilului alaturi de parintii sai nu este posibila.

(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea abuzului, neglijarii, instrainarii parintesti, exploatarei si a oricaror forme de violenta asupra copilului sau a separarii copilului de familia sa. In acest scop, serviciul public de asistenta sociala ori, dupa caz, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul fiecarui sector al municipiului Bucuresti are obligatia de a oferi servicii si prestatii destinate mentinerii copilului in familie si de a sprijini accesul copilului si al familiei sale la alte servicii.

(5) Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului a cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala a copilului, daca, dupa acordarea serviciilor prevazute de acest plan, se constata ca mentinerea copilului alaturi de oricare dintre parintii sai nu este posibila sau contravine interesului superior al copilului.

Modificat de art.unic pct.13 din [Legea 123/2024](#)

Art. 41. - (1) *Daca exista motive temeinice de a suspecta ca viata si securitatea copilului sunt primejduite in familie, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala ori, dupa caz, ai directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti au dreptul sa viziteze copiii la locuinta lor si sa se informeze despre felul in care acestia sunt ingrijiti, despre sanatatea si dezvoltarea lor fizica, educarea, invatatura si pregatirea lor profesionala, acordand, la nevoie, indrumarile necesare.*

(2) *Daca, in urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constata ca dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copilului este primejduita, serviciul public de asistenta sociala este obligat sa sesizeze de indata directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in vederea luarii masurilor prevazute de lege.*

"(2) Daca, in urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constata ca dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copilului este primejduita, serviciul public de asistenta sociala este obligat sa sesizeze in termen de 24 de ore directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in vederea luarii masurilor prevazute de lege."

Modificat de art.I pct.9 din [Lege 191/2022](#)

Art. 41. - (1) *Daca exista motive temeinice de a suspecta ca viata si securitatea copilului sunt primejduite in familie, reprezentantii serviciului public de asistenta sociala ori, dupa caz, ai directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti au obligatia sa viziteze copiii la locuinta lor si sa se informeze despre felul in care acestia sunt ingrijiti, despre sanatatea si dezvoltarea lor fizica, educarea, invatatura si pregatirea lor profesionala, acordand, la nevoie, indrumarile necesare.*

(2) *Daca, in urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constata ca dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copilului este primejduita, legaturile personale ale copilului stabilite de instanta sau convenite de parinti sunt afectate in mod negativ, exista indicii temeinice de instrainare parinteasca, serviciul public de asistenta sociala este obligat sa sesizeze in termen de 24 de ore directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in vederea luarii masurilor prevazute de lege.*

Modificat de art.unic pct.14 din [Legea 123/2024](#)

(3) *Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze instanta judecatoreasca in situatia in care considera ca sunt intrunite conditiile prevazute de lege pentru decaderea, totala sau partiala, a parintilor ori a unuia dintre ei din exercitiul drepturilor parintesti.*

Art. 42. - (1) *Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va lua toate masurile necesare pentru ca parintii decazuti din*

drepturile parintesti, precum si cei carora le-a fost limitat exercitiul anumitor drepturi sa beneficieze de asistenta specializata pentru cresterea capacitatii acestora de a se ocupa de copii, in vederea redobandirii exercitiului drepturilor parintesti.

(2) Parintii care solicita redarea exercitiului drepturilor parintesti beneficiaza de asistenta juridica gratuita, in conditiile legii.

Art. 43. - Instanta judecatoreasca este singura autoritate competenta sa se pronunte, luand in considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:

a) persoana care exercita drepturile si indeplineste obligatiile parintesti in situatia in care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea parintilor sai;

b) modalitatile in care se exercita drepturile si se indeplinesc obligatiile parintesti;

c) decaderia totala sau partiala din exercitiul drepturilor parintesti;

d) redarea exercitiului drepturilor parintesti.

e) constatarea existentei instrainarii parintesti.

Completat de art.unic pct.15 din Legea 123/2024

Art. 44. - (1) Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea parintilor sai sau care, in vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat in grija acestora are dreptul la protectie alternativa.

(2) Protectia prevazuta la alin. (1) include instituirea tutelei, masurile de protectie speciala prevazute de prezenta lege, adoptia. In alegerea uneia dintre aceste solutii autoritatea competenta va tine seama in mod corespunzator de necesitatea asigurarii unei anumite continuitati in educarea copilului, precum si de originea sa etnica, religioasa, culturala si lingvistica.

Art. 45. - Tutela se instituie conform legii de catre instanta judecatoreasca in a carei circumscriptie teritoriala domiciliaza sau a fost gasit copilul.

Sectiunea a 3-a

Sanatatea si bunastarea copilului

Art. 46. - (1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si de a beneficia de serviciile medicale si de recuperare necesare pentru asigurarea realizarii efective a acestui drept.

(2) Accesul copilului la servicii medicale si de recuperare, precum si la medicatia adecvata starii sale in caz de boala este garantat de catre stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul national unic de asigurari sociale de sanatate si de la bugetul de stat.

(3) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile administratiei publice locale, precum si orice alte institutii publice sau private cu atributii in domeniul sanatatii sunt obligate sa adopte, in conditiile legii, toate masurile necesare pentru:

(3) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile administratiei publice locale, precum si orice alte institutii publice sau private cu atributii in domeniul sanatatii si in domeniul educatiei sunt obligate sa adopte, in conditiile legii, toate masurile necesare pentru:

Modificat de art.unic pct.1 din Legea 45/2020

a) reducerea mortalitatii infantile;

b) asigurarea si dezvoltarea serviciilor medicale primare si comunitare;

c) prevenirea malnutritiei si a imbolnavirilor;

d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide in perioada pre- si postnatala, indiferent daca acestea au sau nu au calitatea de persoana

asigurata in sistemul asigurarilor sociale de sanatate;

e) informarea parintilor si a copiilor cu privire la sanatatea si alimentatia copilului, inclusiv cu privire la avantajele alaptarii, igienei si salubritatii mediului inconjurator;

f) dezvoltarea de actiuni si programe pentru ocrotirea sanatatii si de prevenire a bolilor, de asistenta a parintilor si de educatie, precum si de servicii in materie de planificare familiala;

g) verificarea periodica a tratamentului copiilor care au fost plasati pentru a primi ingrijire, protectie sau tratament;

h) asigurarea confidentialitatii consultantei medicale acordate la solicitarea copilului;

i) derularea sistematica in unitatile scolare de programe de educatie pentru viata, inclusiv educatie sexuala pentru copii, in vederea prevenirii contractarii bolilor cu transmitere sexuala si a graviditatii minorelor.

i) derularea sistematica in unitatile scolare, cel putin o data pe semestru, de programe de educatie pentru viata, inclusiv educatie sexuala pentru copii, in vederea prevenirii contractarii bolilor cu transmitere sexuala si a graviditatii minorelor.

Modificat de art.unic pct.1 din Legea 45/2020

"i) derularea sistematica in unitatile scolare, incepand cu clasa a VIII-a, cu acordul scris al parintilor sau al reprezentantilor legali ai copiilor, de programe de educatie pentru sanatate, in vederea prevenirii contractarii bolilor cu transmitere sexuala si a graviditatii minorelor;"

Modificat de art.I pct.10 din Lege 191/2022

j) derularea sistematica in unitatile scolare, cel putin o data pe semestru, de programe de educatie pentru sanatate, inclusiv pentru dezvoltarea capacitatilor psihoemotionale, a competentelor sociale si interpersonale.

Completat de art.unic pct.2 din Legea 45/2020

(4) Parintii sunt obligati sa solicite asistenta medicala pentru a asigura copilului cea mai buna stare de sanatate pe care o poate atinge si pentru a preveni situatiile care pun in pericol viata, cresterea si dezvoltarea copilului.

(5) In situatia exceptionala in care viata copilului se afla in pericol iminent ori exista riscul producerii unor consecinte grave cu privire la sanatatea sau integritatea acestuia, medicul are dreptul de a efectua acele acte medicale de stricta necesitate pentru a salva viata copilului, chiar fara a avea acordul parintilor sau al altui reprezentant legal al acestuia.

(6) Vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor si al copiilor pana la implinirea varstei de un an sunt obligatorii, in vederea ocrotirii sanatatii mamei si copilului, educatiei pentru sanatate, prevenirii abandonului, abuzului, neglijarii, exploatarei si oricarei forme de violenta asupra copilului.

Art. 47. - (1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care sa permita dezvoltarea sa fizica, mentala, spirituala, morala si sociala.

(2) Parintilor sau, dupa caz, reprezentantilor legali, le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune conditii de viata necesare cresterii si dezvoltarii copiilor; parintii sunt obligati sa le asigure copiilor locuinta, precum si conditiile necesare pentru crestere, educare, invatatura, pregatire profesionala, precum si un mediu de viata sanatos.

Art. 48. - (1) Copilul are dreptul de a beneficia de asistenta sociala si de asigurari sociale, in functie de resursele si de situatia in care se afla acesta si persoanele in intretinerea carora se gaseste.

(2) In cazul in care parintii sau persoanele care au, potrivit legii, obligatia de a intretine copilul nu pot asigura, din motive independente de vointa lor, satisfacerea nevoilor minime de locuinta, hrana, imbracaminte si educatie ale copilului, statul, prin autoritatile publice competente, este obligat sa asigure acestora sprijin corespunzator, sub forma de prestatii financiare, prestatii in natura, precum si sub forma de servicii, in conditiile legii.

(3) Parintii au obligatia sa solicite autoritatilor competente acordarea alocatiilor, indemnizatiilor, prestatiilor in bani sau in natura si a altor facilitati prevazute de lege pentru copii sau pentru familiile cu copii.

"(3¹) In cazul mamelor minore care au implinit varsta de 16 ani, indemnizatia pentru cresterea si ingrijirea copilului, alocatia de stat pentru copil, atat a mamelor, cat si a copilului/copiilor lor, precum si orice alte drepturi legale financiare de care beneficiaza copilul/copiii acestora se acorda mamelor, la solicitarea acestora."

Completat de art.unic pct.2 din Legea 147/2024

(4) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a informa parintii si copiii in legatura cu drepturile pe care le au, precum si asupra modalitatii de acordare a drepturilor de asistenta sociala si de asigurari sociale.

Art. 49. - (1) Copilul cu handicap are dreptul la ingrijire speciala, adaptata nevoilor sale.

(2) Copilul cu handicap are dreptul la educatie, recuperare, compensare, reabilitare si integrare, adaptate posibilitatilor proprii, in vederea dezvoltarii personalitatii sale.

(3) In vederea asigurarii accesului la educatie, recuperare si reabilitare, copilul cu handicap poate fi scolarizat in alt judet/sector al municipiului Bucuresti decat cel de domiciliu, cu suportarea cheltuielilor din bugetul judetului/sectorului in care se afla unitatea de invatamant.

(4) Ingrijirea speciala trebuie sa asigure dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala a copiilor cu handicap. Ingrijirea speciala consta in ajutor adecvat situatiei copilului si parintilor sai ori, dupa caz, situatiei celor carora le este incredintat copilul si se acorda gratuit, ori de cate ori acest lucru este posibil, pentru facilitarea accesului efectiv si fara discriminare al copiilor cu handicap la educatie, formare profesionala, servicii medicale, recuperare, pregatire, in vederea ocuparii unui loc de munca, la activitati recreative, precum si la orice alte activitati apte sa le permita deplina integrare sociala si dezvoltare a personalitatii lor.

(5) Organele de specialitate ale administratiei publice centrale si autoritatile administratiei publice locale sunt obligate sa initieze programe si sa asigure resursele necesare dezvoltarii serviciilor destinate satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap si ale familiilor acestora in conditii care sa le garanteze demnitatea, sa le favorizeze autonomia si sa le faciliteze participarea activa la viata comunitatii.

Art. 50. - (1) Copilul cu dizabilitati beneficiaza de asistenta medicala gratuita, inclusiv de medicamente gratuite, atat pentru tratamentul ambulatoriu, cat si pe timpul spitalizarii, in cadrul sistemului de asigurari sociale de sanatate, in conditiile stabilite prin contractul-cadru.

(2) Parintele sau reprezentantul legal are obligatia de a respecta si/sau urma serviciile prevazute in planul de recuperare pentru copilul cu dizabilitati incadrat in grad de handicap.

Sectiunea a 4-a

Educatie, activitati recreative si culturale

Art. 51. - (1) Copilul are dreptul de a primi o educatie care sa ii permita dezvoltarea, in conditii nediscriminatorii, a aptitudinilor si personalitatii sale.

(2) Parintii copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educatiei care urmeaza sa fie data copiilor lor si au obligatia sa inscrie copilul la scoala si sa asigure frecventarea cu regularitate de catre acesta a cursurilor scolare.

(3) Copilul care a implinit varsta de 14 ani poate cere incuviintarea instantei judecatoresti de a-si schimba felul invataturii si al pregatirii profesionale.

Art. 52. - (1) Ministerul Educatiei Nationale, ca organ de specialitate al administratiei publice centrale, precum si inspectoratele scolare si unitatile de invatamant, ca institutii ale administratiei publice locale cu atributii in domeniul educatiei, sunt obligate sa intreprinda masuri necesare pentru:

a) facilitarea accesului la educatia prescolara si asigurarea invatamantului general obligatoriu si gratuit pentru toti copiii;

b) dezvoltarea de programe de educatie pentru parintii tineri, inclusiv in vederea prevenirii violentei in familie;

c) organizarea de cursuri speciale de pregatire pentru copiii care nu pot raspunde la cerintele programei scolare nationale, pentru a nu intra prematur pe piata muncii;

d) organizarea de cursuri speciale de pregatire pentru copiii care au abandonat scoala, in vederea reintegrarii lor in sistemul national de invatamant;

e) respectarea dreptului copilului la timp de odihna si timp liber, precum si a dreptului acestuia de a participa liber la viata culturala si artistica;

f) prevenirea abandonului scolar din motive economice, luand masuri active de acordare a unor servicii sociale in mediul scolar, cum sunt: hrana, rechizite, transport si altele asemenea.

g) **facilitarea accesului la programe de educatie pentru sanatate al tuturor elevilor inscrisi in invatamantul preuniversitar.**

Completat de art.unic pct.2 din Legea 45/2020

"h) **prevenirea si combaterea comportamentelor agresive, de excludere, de luare in deradere, umilitoare, si a oricarei alte forme de violenta psihologica - bullying, astfel cum este definita in Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare, indreptate impotriva copiilor, in unitatile de invatamant;**

Completat de art.I pct.11 din Lege 191/2022

i) **prevenirea abandonului scolar la nivelul comunitatii, din motive precum mariajul timpuriu, respectiv sarcina la minore."**

Completat de art.I pct.11 din Lege 191/2022

(2) In cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de catre cadrele didactice, personalul didactic auxiliar si cel administrativ si de a fi informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante in cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

(2) In cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de catre cadrele didactice, personalul didactic auxiliar si cel administrativ si de a fi sprijinit si informat asupra drepturilor sale, precum si asupra modalitatilor de exercitare si realizare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante in cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.

Modificat de art.unic pct.16 din Legea 123/2024

"(2¹) Copiii, parintii, cadrele didactice, personalul didactic auxiliar si cel administrativ au obligatia de a mentine un climat pozitiv si incluziv in orice unitate de invatamant, care sa permita tuturor copiilor sa fie respectati si acceptati.

(2²) Conducerea fiecarei unitati de invatamant are obligatia de a include in regulamentul de ordine interioara mecanisme de prevenire a comportamentelor prevazute la alin. (1) lit. h).

(2³) Prevenirea si combaterea oricarei forme de violenta psihologica - bullying in scoli se realizeaza cu respectarea principiului primordialitatii

masurilor nepunitive bazate pe mediere si dialog si al participarii copiilor si parintilor in actiunile si campaniile derulate in acest sens."

Completat de art.I pct.12 din Lege 191/2022

(3) Copilul, personal si, dupa caz, reprezentat sau asistat de reprezentantul sau legal, are dreptul de a contesta modalitatile si rezultatele evaluarii si de a se adresa in acest sens conducerii unitatii de invatamant, in conditiile legii.

(4) Cadrele didactice au obligatia de a referi centrelor judetene de resurse si asistenta educationala/Centrului Municipiului Bucuresti de Resurse si Asistenta Educationala cazurile de abuz, neglijare, exploatare si orice alta forma de violenta asupra copilului si de a semnala serviciului public de asistenta sociala sau, dupa caz, directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, aceste cazuri.

Art. 53. - (1) Copilul are dreptul la odihna si vacanta.

(2) Copilul trebuie sa beneficieze de timp suficient pentru odihna si vacanta, sa participe in mod liber la activitati recreative proprii varstei sale si la activitatile culturale, artistice si sportive ale comunitatii. Autoritatile publice au obligatia sa contribuie, potrivit atributiilor ce le revin, la asigurarea conditiilor exercitarii in conditii de egalitate a acestui drept.

(3) Autoritatile publice au obligatia sa asigure, potrivit atributiilor care le revin, locuri de joaca suficiente si adecvate pentru copii, in mod special in situatia zonelor intens populate.

Capitolul III

Protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai

Sectiunea 1

Dispozitii comune

Art. 54. - Protectia speciala a copilului reprezinta ansamblul masurilor, prestatiilor si serviciilor destinate ingrijirii si dezvoltarii copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai sau a celui care, in vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat in grija acestora.

Art. 55. - (1) Copilul beneficiaza de protectia speciala prevazuta de prezenta lege pana la dobandirea capacitatii depline de exercitiu.

(2) *La cererea tanarului, exprimata dupa dobandirea capacitatii depline de exercitiu, daca isi continua studiile o singura data in fiecare forma de invatamant de zi, protectia speciala se acorda, in conditiile legii, pe toata durata continuarii studiilor, dar fara a se depasi varsta de 26 de ani.*

Vezi: Decizia 62/2019 care admite sesizarea formulata de Curtea de Apel Brasov - Sectia civila, in Dosarul nr. 74/119/2019, in vederea pronuntarii unei hotarari prealabile si, in consecinta, stabileste ca:

In interpretarea si aplicarea dispozitiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, sintagma „daca isi continua studiile o singura data in fiecare forma de invatamant de zi” se interpreteaza in sensul ca persoana aflata in continuarea studiilor care se inscrie la o noua facultate/specializare beneficiaza de protectie speciala in conditiile prevazute de art. 55 alin. (2) din Legea nr. 272/2004, in masura in care programul corespunzator de studii universitare de licenta, conform art. 140 alin. (1) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare, la care s-a inscris initial nu este finalizat.

(2) La cererea tanarului, exprimata dupa dobandirea capacitatii depline de exercitiu, daca isi continua studiile o singura data in fiecare forma de invatamant prevazuta de lege, protectia speciala se acorda, in conditiile legii, pe toata durata continuarii studiilor, dar fara a se depasi varsta de 26 de ani.

Modificat de art.unic pct.1 din Legea 298/2023

(3) Tanarul care a dobandit capacitate deplina de exercitiu si a beneficiat de o masura de protectie speciala, dar care nu isi continua studiile si nu are posibilitatea revenirii in propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiaza, la cerere, pe o perioada de pana la 2 ani, de protectie speciala, in scopul facilitarii integrarii sale sociale. Acest drept se pierde in cazul in care se face dovada ca tanarului i s-au oferit un loc de munca si/sau locuinta cel putin de doua ori, iar acesta le-a refuzat ori le-a pierdut din motive imputabile lui.

"(4) La incetarea masurii de protectie speciala, tinerii aflati in situatiile prevazute la alin. (2) si (3) isi pot da acordul cu privire la monitorizarea situatiei lor dupa incetarea masurii de protectie speciala si dupa informarea lor obligatorie de catre managerul de caz cu privire la acest drept. Acordul este exprimat in scris in fata comisiei pentru protectia copilului, cu declararea adresei sau a localitatii la/in care va locui."

Completat de art.I pct.13 din Lege 191/2022

"Art. 55¹. - (1) In ultimul an in care tinerii prevazuti la art. 55 alin. (2) si (3) se afla in sistemul de protectie speciala, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului are obligatia de a-i sprijini in cautarea unui loc de munca si a unui loc de cazare.

(2) Pentru tinerii prevazuti la art. 55 alin. (2) si (3), directia generala de asistenta sociala si protectia copilului are obligatia sa transmita copia hotararii comisiei pentru protectia copilului privind incetarea masurii de protectie speciala, serviciului public de asistenta sociala de la domiciliul tanarului sau, dupa caz, din localitatea in care acesta declara ca va locui, cu prilejul exprimarii acordului prevazut la art. 55 alin. (4), insotita de copii dupa actele doveditoare referitoare la cautarea unui loc de munca si a unui loc de cazare.

(3) Serviciul public de asistenta sociala de la domiciliul tanarului sau, dupa caz, din localitatea in care acesta declara ca va locui, cu prilejul exprimarii acordului prevazut la art. 55 alin. (4), are obligatia de a urmari semestrial evolutia acestuia pentru o perioada de 2 ani si de a transmite rapoartele intocmite directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului care a propus incetarea masurii de protectie speciala."

Completat de art.I pct.14 din Lege 191/2022

Art. 56. - Serviciile de protectie speciala sunt cele prevazute la art. 120-123.

Art. 57. - (1) Masurile de protectie speciala a copilului se stabilesc si se aplica in baza planului individualizat de protectie.

(2) Planul prevazut la alin. (1) se intocmeste si se revizuieste in conformitate cu normele metodologice elaborate si aprobate de Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

(3) Masurile de protectie speciala a copilului care a implinit varsta de 14 ani se stabilesc numai cu consimtamentul acestuia. In situatia in care copilul refuza sa isi dea consimtamentul, masurile de protectie se stabilesc numai de catre instanta judecatoreasca, care, in situatii temeinic motivate, poate trece peste refuzul acestuia de a-si exprima consimtamentul fata de masura propusa.

Art. 58. - (1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului are obligatia de a intocmi planul individualizat de protectie, in

termen de 30 de zile dupa primirea cererii de instituire a unei masuri de protectie speciala sau imediat dupa ce directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului a dispus plasamentul in regim de urgenta.

(2) In situatia copilului pentru care a fost instituita tutela, dispozitiile alin. (1) nu sunt aplicabile.

(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protectie se acorda prioritate reintegrarii copilului in familie, iar daca aceasta nu este posibila, se va proceda la deschiderea procedurii adoptiei interne.

(4) Reintegrarea copilului in familie ca obiectiv al planului individualizat de protectie se stabileste cu consultarea obligatorie a parintilor si a membrilor familiei extinse care au putut fi gasiti.

"(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protectie, managerul de caz are obligatia de a acorda prioritate reintegrarii copilului in familie in termenele si conditiile prevazute la art. 28 alin. (1) si art. 29 din Legea nr. 273/2004 privind procedura adoptiei, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si integrarii socio-profesionale pentru copiii cu varsta mai mare de 16 ani, iar daca acestea nu sunt posibile, managerul de caz are obligatia de a stabili adoptia, ca finalitate a planului individualizat de protectie, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

(4) Reintegrarea copilului in familie ca obiectiv al planului individualizat de protectie se stabileste cu consultarea obligatorie a parintilor si a membrilor familiei extinse."

Modificat de art.I pct.15 din Lege 191/2022

(5) Deschiderea procedurii adoptiei interne se realizeaza in conditiile legii speciale, adoptia ca obiectiv al planului individualizat de protectie stabilindu-se fara consultarea parintilor si a membrilor familiei extinse.

(6) Planul individualizat de protectie poate prevedea plasamentul copilului intr-un serviciu de tip rezidential, numai in cazul in care nu a putut fi instituita tutela ori nu a putut fi dispus plasamentul la familia extinsa, la un asistent maternal sau la o alta persoana sau familie, in conditiile prezentei legi.

Art. 59. - Masurile de protectie speciala a copilului sunt:

- a) plasamentul;
- b) plasamentul in regim de urgenta;
- c) supravegherea specializata.

Art. 60. - De masurile de protectie speciala, instituite de prezenta lege, beneficiaza:

a) copilul ai carui parinti sunt decedati, necunoscuti, decazuti din exercitiul drepturilor parintesti sau carora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor parintesti, pusi sub interdictie, declarati judecatoresti morti sau disparuti, cand nu a putut fi instituita tutela;

a) copilul ai carui parinti sunt decedati, necunoscuti, decazuti din exercitiul drepturilor parintesti sau carora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor parintesti, care beneficiaza de consiliere judiciara daca acestia nu pot exercita, potrivit legii, autoritatea parinteasca, sau de tutela speciala, declarati judecatoresti morti sau disparuti, cand nu a putut fi instituita tutela;

Modificat de art.13 din Legea 140/2022

- b) copilul care, in vederea protejarii intereselor sale, nu poate fi lasat in grija parintilor din motive neimputabile acestora;
- c) copilul abuzat sau neglijat;
- d) copilul gasit sau copilul parasit in unitati sanitare;
- e) copilul care a savarsit o fapta prevazuta de legea penala si care nu raspunde penal.

"f) copilul neinsotit, cetatean strain sau apatrid, inclusiv cel care solicita azil sau beneficiaza de protectie internationala in Romania, in conditiile Legii nr. 122/2006, cu modificarile si completarile ulterioare.

Completat de art.I pct.16 din Lege 191/2022

Art. 61. - Parintii, precum si copilul care a implinit varsta de 14 ani au dreptul sa atace in instanta masurile de protectie speciala instituite de prezenta lege, beneficiind de asistenta juridica gratuita, in conditiile legii.

Sectiunea a 2-a Plasamentul

Art. 62. - (1) Plasamentul copilului constituie o masura de protectie speciala, avand caracter temporar, care poate fi dispusa, in conditiile prezentei legi, dupa caz, la:

"Art. 62. - (1) Plasamentul copilului constituie o masura de protectie speciala, avand caracter temporar, care poate fi dispusa, in conditiile prezentei legi, dupa caz, in urmatoarea ordine, la:

Modificat de art.I pct.17 din Lege 191/2022

a) o persoana sau familie;

b) un asistent maternal;

c) un serviciu de tip rezidential, prevazut la art. 123 alin. (2) si licentiat in conditiile legii.

c) un serviciu de tip rezidential, prevazut la art. 123, si licentiat in conditiile legii.

Modificat de art.I pct.17 din Lege 191/2022

(2) Persoana sau familia care primeste un copil in plasament trebuie sa aiba domiciliul in Romania si sa fie evaluata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului cu privire la garantiile morale si conditiile materiale pe care trebuie sa le indeplineasca pentru a primi un copil in plasament.

(2) Persoana sau familia care primeste un copil in plasament trebuie sa aiba domiciliul in Romania si sa fie evaluata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in a carei raza administrativ-teritoriala se afla domiciliul acesteia sau, dupa caz, de catre un furnizor privat acreditat, cu privire la garantiile morale si conditiile materiale pe care trebuie sa le indeplineasca pentru a primi un copil in plasament. Persoana sau familia poate primi in plasament si un copil care are domiciliul in alta unitate administrativ-teritoriala, daca interesul superior al copilului o impune."

Modificat de art.I pct.17 din Lege 191/2022

Art. 63. - Pe toata durata plasamentului, domiciliul copilului se afla, dupa caz, la persoana, familia, asistentul maternal sau la serviciul de tip rezidential care il are in ingrijire.

Art. 64. - (1) Plasamentul copilului care nu a implinit varsta de 2 ani poate fi dispus numai la familia extinsa sau substitutiva, plasamentul acestuia intr-un serviciu de tip rezidential fiind interzis.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul intr-un serviciu de tip rezidential al copilului mai mic de 2 ani, in situatia in care acesta prezinta handicapuri grave, cu dependenta de ingrijiri in servicii de tip rezidential specializate.

"Art. 64. - (1) Plasamentul copilului care nu a implinit varsta de 3 ani poate fi dispus numai la familia extinsa, substitutiva sau la asistent maternal, plasamentul acestuia intr-un serviciu de tip rezidential fiind interzis.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate stabili plasamentul intr-un serviciu de tip rezidential al copilului mai mic de 3 ani, in situatia in care acesta prezinta handicapuri grave, cu dependenta de ingrijiri in servicii de tip rezidential specializate."

Alineatele (1) si (2) ale articolului 64 modificate de art.I din Legea 131/2014 (intra in vigoare la data de 1 ianuarie 2015)

"Art. 64. - (1) Plasamentul copilului care nu a implinit varsta de 7 ani poate fi dispus numai la familia extinsa, substitutiva sau la asistent maternal, plasamentul acestuia intr-un serviciu de tip rezidential fiind interzis.

Alineatele (1) si (2) ale articolului 64 modificate de art.I din Legea 286/2018 (intra in vigoare la data de 1 ianuarie 2019)

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul intr-un serviciu

de tip rezidential al copilului mai mic de 7 ani, in situatia in care acesta prezinta handicapuri grave, cu dependenta de ingrijiri in servicii de tip rezidential specializate."

"(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul intr-un serviciu de tip rezidential pentru copilul cu varsta intre 3 ani si 7 ani neimpliniti, pentru care nu poate fi asigurata abilitarea/reabilitarea in alte tipuri de servicii, daca acesta prezinta atat deficianta/afectare functionala completa, cat si limitari de activitate si restrictii de participare complete, confirmate de serviciul de evaluare complexa din cadrul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului."

Modificat de art.I pct.18 din Lege 191/2022 (in vigoare din 26 septembrie 2022)

(3) La stabilirea masurii de plasament se va urmari:

a) plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsa sau la familia substitutiva;

b) mentinerea fratilor impreuna;

c) facilitarea exercitarii de catre parinti a dreptului de a vizita copilul si de a mentine legatura cu acesta.

Art. 65. - (1) Masura plasamentului se stabileste de catre comisia pentru protectia copilului, in situatia in care exista acordul parintilor, pentru situatiile prevazute la art. 60 lit. b) si e).

(2) Masura plasamentului se stabileste de catre instanta judecatoreasca, la cererea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului:

a) in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. a), precum si in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. c) si d), daca se impune inlocuirea plasamentului in regim de urgenta dispus de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;

"a) in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. a) si f), precum si in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. c) si d), daca se impune inlocuirea plasamentului in regim de urgenta dispus de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului;"

Modificat de art.I pct.19 din Lege 191/2022

b) in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. b) si e), atunci cand nu exista acordul parintilor sau, dupa caz, al unuia dintre parinti, pentru instituirea acestei masuri.

Art. 66. - (1) Drepturile si obligatiile parintesti fata de copil se mentin pe toata durata masurii plasamentului dispus de catre comisia pentru protectia copilului.

(2) Drepturile si obligatiile parintesti fata de copil se mentin pe toata durata masurii plasamentului dispus de catre instanta in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. b) si e), atunci cand nu exista acordul parintilor sau, dupa caz, al unuia dintre parinti, pentru instituirea acestei masuri, daca in vederea respectarii interesului superior al copilului instanta nu dispune altfel, in functie de circumstantele cazului.

(3) Drepturile si obligatiile parintesti fata de copil pe toata durata masurii plasamentului dispus de catre instanta in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. a), precum si in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. c) si d) sunt exercitate de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

"(3) Drepturile si obligatiile parintesti fata de copil, pe toata durata masurii plasamentului dispus de catre instanta in situatia copilului prevazut la art. 60 lit. a), c), d) si f), sunt exercitate de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului."

Modificat de art.I pct.20 din Lege 191/2022

"(3¹) Prin exceptie de la prevederile alin. (3), la propunerea motivata a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, drepturile si obligatiile parintesti fata de copil pot fi exercitate de catre persoana, familia, asistentul maternal sau seful serviciului de tip rezidential care are copilul in plasament, in conditiile legii. In acest caz, copilul poate calatori in strainatate numai cu acordul directorului directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului."

Completat de art.I pct.21 din Lege 191/2022

(4) Dispozitiile prevazute de legislatia in vigoare referitoare la dreptul parintelui firesc de a consimti la adoptia copilului se aplica in mod corespunzator.

Art. 67. - (1) Comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta care a dispus plasamentul copilului in conditiile prezentei legi va stabili, daca este cazul, si cuantumul contributiei lunare a parintilor la intretinerea acestuia, in conditiile stabilite de Codul civil. Sumele astfel incasate se constituie venit la bugetul judetului, respectiv la cel al sectorului municipiului Bucuresti, de unde provine copilul.

(2) Daca plata contributiei la intretinerea copilului nu este posibila, instanta obliga parintele apt de munca sa presteze intre 20 si 40 de ore lunar pentru fiecare copil, actiuni sau lucrari de interes local, pe durata aplicarii masurii de protectie speciala, pe raza administrativ-teritoriala in care are domiciliul sau resedinta.

(3) Actiunile si lucrarile prevazute la alin. (2) sunt incluse in planul de actiuni sau lucrari de interes local, intocmit conform dispozitiilor legale in vigoare.

"Art. 67¹. - (1) Se interzice comisiei pentru protectia copilului sau, dupa caz, instantei care dispune plasamentul copilului in conditiile prezentei legi sa comunice parintilor biologici ai copilului documente si informatii ale persoanei sau familiei de plasament privind adresa, veniturile, bunurile detinute in proprietate, starea medicala sau psihologica.

(2) Cauzele prevazute de prezenta lege privind stabilirea masurilor de protectie speciala sunt solutionate cu respectarea confidentialitatii si a dispozitiilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European si al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protectia persoanelor fizice in ceea ce priveste prelucrarea datelor cu caracter personal si privind libera circulatie a acestor date si de abrogare a Directivei 95/46/CE, precum si a legislatiei de punere in aplicare a acestuia, potrivit Legii nr. 129/2018 pentru modificarea si completarea Legii nr. 102/2005 privind infiintarea, organizarea si functionarea Autoritatii Nationale de Supraveghere a Prelucrarii Datelor cu Caracter Personal, precum si pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protectia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal si libera circulatie a acestor date."

Completat de art.I pct.22 din Lege 191/2022

Sectiunea a 3-a
Plasamentul in regim de urgenta

Art. 68. - (1) Plasamentul in regim de urgenta este o masura de protectie speciala, cu caracter temporar, care se stabileste pentru copilul aflat in urmatoarele situatii:

- a) abuzat, neglijat sau supus oricarei forme de violenta;
- b) gasit sau parasit in unitati sanitare.

(2) Plasamentul in regim de urgenta se poate dispune si in cazul copilului al carui unic ocrotitor legal sau ambii au fost retinuti, arestati, internati sau in situatia in care, din orice alt motiv, acestia nu-si pot exercita drepturile si obligatiile parintesti cu privire la copil.

(3) Autoritatea, institutia sau unitatea care a hotarat sau a dispus una dintre masurile prevazute la alin. (2) care a condus la ramanerea unui minor fara ocrotire parinteasca sau care, dupa caz, primeste sau gazduieste o persoana despre care cunoaste ca este singurul ocrotitor legal al unui copil are obligatia de a informa, in cel mai scurt timp posibil, directia generala

de asistenta sociala si protectia copilului in a carei circumscriptie locuieste copilul, despre situatia acestuia si a ocrotitorului sau legal.

(4) Dispozitiile art. 62-64 se aplica in mod corespunzator.

(5) Pe toata durata plasamentului in regim de urgenta se suspenda de drept exercitiul drepturilor parintesti, pana cand instanta judecatoreasca va decide cu privire la mentinerea sau inlocuirea acestei masuri si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti. Pe perioada suspendarii, drepturile si obligatiile parintesti privitoare la persoana copilului sunt exercitate si, respectiv, indeplinite de catre persoana, familia, asistentul maternal sau seful serviciului de tip rezidential care a primit copilul in plasament in regim de urgenta, iar cele privitoare la bunurile copilului sunt exercitate si, respectiv, indeplinite de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

"(5) Pe toata durata plasamentului in regim de urgenta se suspenda de drept exercitiul drepturilor parintesti, pana cand instanta judecatoreasca va decide cu privire la inlocuirea sau incetarea acestei masuri si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti. Pe perioada suspendarii, drepturile si obligatiile parintesti privitoare la persoana copilului sunt exercitate si, respectiv, indeplinite de catre persoana, familia, asistentul maternal sau seful serviciului de tip rezidential care a primit copilul in plasament in regim de urgenta, iar cele privitoare la bunurile copilului sunt exercitate si, respectiv, indeplinite, de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului."

Modificat de art.I pct.23 din Lege 191/2022

Art. 69. - (1) Masura plasamentului in regim de urgenta se stabileste de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului din unitatea administrativ-teritoriala in care se gaseste copilul aflat in situatiile prevazute la art. 68 alin. (1), daca nu se intampina opozitie din partea reprezentantilor persoanelor juridice, precum si a persoanelor fizice care au in ingrijire sau asigura protectia copilului respectiv. Pentru copilul aflat in situatiile prevazute la art. 68 alin. (2), masura plasamentului in regim de urgenta se stabileste de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) Masura plasamentului in regim de urgenta se stabileste de catre instanta judecatoreasca in conditiile art. 100 alin. (3).

***Art. 70.** - (1) In situatia plasamentului in regim de urgenta dispus de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, aceasta este obligata sa sesizeze instanta judecatoreasca in termen de 5 zile de la data la care a dispus aceasta masura.*

"Art. 70. - (1) In situatia plasamentului in regim de urgenta dispus de catre directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, acesta este obligat sa sesizeze instanta judecatoreasca in termen de 5 zile de la data la care a dispus aceasta masura."

Modificat de art.I pct.24 din Lege 191/2022

(2) In situatia in care nu se mai mentin imprejurarile care au stat la baza stabilirii masurii plasamentului in regim de urgenta, directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului poate dispune, in termenul prevazut la alin. (1), revocarea masurii de plasament in regim de urgenta.

(3) Instanta judecatoreasca va analiza motivele care au stat la baza masurii adoptate de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului si va dispune incetarea plasamentului in regim de urgenta si, dupa caz, reintegrarea copilului in familia sa, inlocuirea plasamentului in regim de urgenta cu tutela sau cu masura plasamentului. Instanta se va pronunta, totodata, cu privire la exercitarea drepturilor parintesti.

(4) In situatia in care plasamentul in regim de urgenta este dispus de catre instanta judecatoreasca, aceasta se va pronunta in conditiile art. 100 alin. (4).

Vezi: Decizia 28/2017 care admite recursul in interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curtii de Apel Constanta si, in consecinta, stabileste ca:

In interpretarea si aplicarea unitara a dispozitiilor art. 107 din Codul civil si ale art. 133 alin. (1) coroborate cu art. 70 alin. (3) din Legea [nr. 272/2004](#) privind protectia si promovarea

drepturilor copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, competenta de solutionare, in prima instanta, a cererilor avand ca obiect inlocuirea plasamentului in regim de urgenta cu tutela revine tribunalului.

Sectiunea a 4-a Supravegherea specializata

Art. 71. - (1) Masura de supraveghere specializata se dispune in conditiile prezentei legi fata de copilul care a savarsit o fapta penala si care nu raspunde penal.

(2) In cazul in care exista acordul parintilor sau al reprezentantului legal, masura supravegherii specializate se dispune de catre comisia pentru protectia copilului, iar, in lipsa acestui acord, de catre instanta judecatoreasca.

Sectiunea a 5-a Monitorizarea aplicarii masurilor de protectie speciala

Art. 72. - (1) Imprejurarile care au stat la baza stabilirii masurilor de protectie speciala, dispuse de comisia pentru protectia copilului sau de instanta judecatoreasca, trebuie verificate trimestrial de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) In cazul in care imprejurarile prevazute la alin. (1) s-au modificat, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze de indata comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca, in vederea modificarii sau, dupa caz, a incetarii masurii.

(3) Dreptul de sesizare prevazut la alin. (2) il au, de asemenea, parintii sau alt reprezentant legal al copilului, precum si copilul.

Art. 73. - (1) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismul privat autorizat are obligatia de a urmari modul in care sunt puse in aplicare masurile de protectie speciala, dezvoltarea si ingrijirea copilului pe perioada aplicarii masurii.

(2) In indeplinirea obligatiei prevazute la alin. (1) directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismul privat autorizat intocmeste, trimestrial sau ori de cate ori apare o situatie care impune acest lucru, rapoarte privitoare la evolutia dezvoltarii fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului si a modului in care acesta este ingrijit.

(3) In situatia in care se constata, pe baza raportului intocmit potrivit alin. (2), necesitatea modificarii sau, dupa caz, a incetarii masurii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata sa sesizeze de indata comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca.

"(3¹) In situatia constatarii necesitatii modificarii masurii de protectie speciala, este interzisa mutarea copilului dintr-un serviciu de tip familial intr-un serviciu de tip rezidential. Interdictia nu se aplica in situatii temeinic motivate de managerul de caz, respectiv situatii care pun in primejdie viata si securitatea copilului."

Completat de art.I pct.25 din Lege 191/2022

(4) Propunerea de incetare a masurii de protectie si reintegrarea in familie este insotita, in mod obligatoriu, de documente din care sa reiasa participarea parintilor la sedinte de consiliere, astfel incat reintegrarea sa se realizeze in cele mai bune conditii.

"(4) Propunerea de incetare a masurii de protectie si reintegrarea in familie este insotita, in mod obligatoriu, de documente din care sa reiasa participarea parintilor la sedinte de consiliere in vederea dezvoltarii de abilitati parentale, astfel incat reintegrarea sa se realizeze in cele mai bune conditii."

Modificat de art.I pct.26 din Lege 191/2022

Art. 74. - La incetarea masurilor de protectie speciala prin reintegrarea copilului in familia sa, serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul de specialitate al primarului, precum si directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, in cazul sectoarelor municipiului Bucuresti, de la domiciliul sau, dupa caz, de la resedinta parintilor, au obligatia de a urmari evolutia dezvoltarii copilului, precum si modul in care parintii isi exercita drepturile si isi indeplinesc obligatiile cu privire la copil. In acest scop, acestea intocmesc rapoarte lunare pe o perioada de minimum 6 luni.

"Art. 74. - La incetarea masurilor de protectie speciala prin reintegrarea copilului in familia sa, serviciul public de asistenta sociala, organizat la nivelul municipiilor si oraselor, persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul de specialitate al primarului, precum si directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, in cazul sectoarelor municipiului Bucuresti, de la domiciliul sau, dupa caz, de la resedinta parintilor, au obligatia de a urmari evolutia dezvoltarii copilului, precum si modul in care parintii isi exercita drepturile si isi indeplinesc obligatiile cu privire la copil. In acest scop, acestea intocmesc rapoarte trimestriale pe o perioada de minimum 2 ani, pe care le transmit directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului care a propus incetarea masurii de protectie speciala."

Modificat de art.I pct.27 din Lege 191/2022

Art. 75. - Copilul fata de care a fost luata o masura de protectie speciala are dreptul de a mentine relatii cu alte persoane, daca acestea nu au o influenta negativa asupra dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale.

Capitolul IV
Protectia copiilor refugiati si protectia copiilor
in caz de conflict armat

"Capitolul IV
Protectia copiilor solicitanti de azil si protectia
copiilor in caz de conflict armat"

Modificat de art.I pct.28 din Lege 191/2022

Art. 76. - (1) Copiii care solicita obtinerea statutului de refugiat, precum si cei care au obtinut acest statut beneficiaza de protectie si asistenta umanitara corespunzatoare pentru realizarea drepturilor lor.

(2) Copiii prevazuti la alin. (1) beneficiaza de una dintre formele de protectie prevazute de Legea nr. 122/2006 privind azilul in Romania, cu modificarile si completarile ulterioare.

"Art. 76. - Copiii solicitanti de azil, precum si copiii beneficiari de protectie internationala in Romania, in conditiile Legii nr. 122/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, beneficiaza de protectie si asistenta subsidiara corespunzatoare pentru realizarea drepturilor lor."

Modificat de art.I pct.29 din Lege 191/2022

Art. 77. - (1) In situatia in care copilul care solicita statutul de refugiat este neinsotit de catre parinti sau de un alt reprezentant legal, sustinerea intereselor acestuia pe parcursul procedurii de acordare a statutului de refugiat se asigura de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in a carei raza administrativ-teritoriala se afla organul teritorial al Ministerului Afacerilor Interne unde urmeaza a fi depusa cererea.

(2) Cererea pentru acordarea statutului de refugiat al copilului aflat in situatia prevazuta

la alin. (1) se analizeaza cu prioritate.

(3) In scopul sustinerii adecvate a intereselor copilului prevazut la alin. (1), directia generala de asistenta sociala si protectia copilului desemneaza o persoana cu studii superioare juridice sau de asistenta sociala din cadrul personalului propriu sau al unui organism privat autorizat, care sa sustina drepturile copilului si sa participe, alaturi de acesta, la intreaga procedura de acordare a statutului de refugiat.

"Art. 77. - (1) In situatia in care copilul solicitant de azil este neinsotit de catre parinti sau de catre un alt reprezentant legal, sustinerea interesului superior al acestuia pe parcursul procedurii de azil se asigura de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in a carei raza administrativ-teritoriala se afla organul teritorial al Ministerului Afacerilor Interne unde urmeaza a fi depusa cererea.

(2) Cererea de azil a copilului aflat in situatia prevazuta la alin. (1) se analizeaza cu prioritate.

(3) In scopul sustinerii adecvate a interesului superior al copilului prevazut la alin. (1), precum si a indeplinirii obligatiilor fata de acesta, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului numeste, la solicitarea Inspectoratului General pentru Imigrari, un reprezentant care sa-l asiste pe minorul neinsotit, solicitant de azil, pe toata perioada procedurii de azil, inclusiv pe durata procedurii primei tari de azil, a procedurii tarii terte sigure, a procedurii tarii terte europene sigure sau a procedurii de determinare a statului membru responsabil, dupa caz. Reprezentantul il asista pe copil si ulterior dobandirii protectiei internationale in Romania, respectiv pana la stabilirea unei masuri de protectie speciala."

Modificat de art.I pct.30 din [Lege 191/2022](#)

"(3¹) Conditiiile de numire, rolul, atributiile si cerintele de pregatire, formare si experienta profesionala pentru persoanele desemnate ca reprezentanti, potrivit dispozitiilor alin. (3), se aproba prin ordin comun al ministrului afacerilor interne si al ministrului familiei, tineretului si egalitatii de sanse."

Completat de art.I pct.31 din [Lege 191/2022](#)

(4) In situatia in care se constata ca persoana desemnata de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului nu isi indeplineste corespunzator obligatia de aparare a intereselor copilului sau dovedeste rea-credinta in indeplinirea acesteia, Inspectoratul General pentru Imigrari poate solicita directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului inlocuirea acestei persoane.

Art. 78. - (1) *Pana la solutionarea definitiva si irevocabila a cererii de acordare a statutului de refugiat, cazarea copiilor prevazuti la art. 77 se realizeaza intr-un serviciu de tip rezidential prevazut de prezenta lege, apartinand directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului sau unui organism privat autorizat.*

(2) *Copiii care au implinit varsta de 16 ani pot fi cazati si in centrele de primire si cazare aflate in subordinea Inspectoratului General pentru Imigrari.*

(3) *Copiii prevazuti la alin. (1), carora li s-a acordat statutul de refugiat, beneficiaza de protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, prevazuta de prezenta lege.*

"Art. 78. - (1) Pana la solutionarea definitiva a cererii de azil, protectia copiilor prevazuti la art. 77 se realizeaza, dupa caz, intr-un serviciu de tip familial sau un serviciu de tip rezidential apartinand directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului prevazut de prezenta lege sau un furnizor privat acreditat.

(2) Copiii prevazuti la alin. (1) care au implinit varsta de 16 ani pot fi cazati si in centrele de primire si cazare aflate in subordinea Inspectoratului General pentru Imigrari, cu luarea in considerare a opiniei copilului.

(3) Copiii prevazuti la alin. (1), carora li s-a acordat o forma de protectie in conditiile Legii nr. 122/2006, cu modificarile si completarile ulterioare, beneficiaza de protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, prevazuta de prezenta lege."

Modificat de art.I pct.32 din Lege 191/2022

Art. 79. - (1) *In situatia in care cererea copilului prevazut la art. 76, de acordare a statutului de refugiat, este respinsa in mod definitiv si irevocabil, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza Inspectoratul General pentru Imigrari si solicita instantei judecatoresti stabilirea plasamentului copilului intr-un serviciu de protectie speciala.*

"Art. 79. - (1) **In situatia in care cererea de azil a copilului prevazut la art. 76 este respinsa in mod definitiv, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza Inspectoratul General pentru Imigrari si solicita instantei judecatoresti stabilirea plasamentului copilului intr-un serviciu de protectie speciala."**

Modificat de art.I pct.33 din Lege 191/2022

(2) Masura plasamentului dureaza pana la returnarea copilului in tara de resedinta a parintilor ori in tara in care au fost identificati alti membri ai familiei dispusi sa ia copilul.

Art. 80. - (1) Copiii afectati de conflicte armate beneficiaza de protectie si asistenta in conditiile prezentei legi.

(2) In caz de conflicte armate, institutiile statului iau masurile necesare pentru dezvoltarea de mecanisme speciale menite sa asigure monitorizarea masurilor adoptate pentru protejarea drepturilor copilului.

Art. 81. - Niciun copil nu va fi folosit ca spion, calauza sau curier in timpul conflictelor armate.

Art. 82. - (1) In situatia existentei unui conflict armat, Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, in colaborare cu Ministerul Afacerilor Interne, cu Ministerul Apararii Nationale, precum si cu alte institutii cu atributii specifice, are obligatia de a initia si de a implementa strategii si programe, inclusiv la nivel familial si comunitar, pentru a asigura demobilizarea copiilor soldati si, respectiv, pentru a remedia efectele fizice si psihice ale conflictelor asupra copilului si pentru a promova reintegrarea sociala a acestuia.

(2) Organele administratiei publice centrale mentionate la alin. (1), in colaborare cu Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca si cu Ministerul Educatiei Nationale, vor promova masurile corespunzatoare pentru:

a) educarea in spiritul intelegerii, solidaritatii si pacii, ca un proces general si continuu in prevenirea conflictelor;

b) educarea si pregatirea copiilor demobilizati pentru o viata sociala activa si responsabila.

Art. 83. - (1) In orice judet sau sector al municipiului Bucuresti, presedintele consiliului judetean ori, dupa caz, primarul sectorului municipiului Bucuresti are obligatia de a inainta directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, in termen de 24 de ore de la initierea unui conflict armat, o lista completa a tuturor copiilor aflati pe teritoriul respectivei unitati administrativ-teritoriale, in vederea monitorizarii situatiei acestora.

(2) Infrastructura avand ca destinatie protectia si promovarea drepturilor copilului nu va fi folosita in scopuri militare.

(3) In cazul actiunilor de evaluare desfasurate in urma unor conflicte armate, copiilor li se va acorda prioritate. Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, in colaborare cu protectia civila, va lua masurile necesare pentru a se asigura supravegherea copiilor care sunt evacuati de catre persoane care isi pot asuma responsabilitatea ocrotirii si sigurantei lor. Ori de cate ori este posibil, membrii aceleiasi familii vor fi cazati impreuna.

Capitolul V

**Protectia copilului care a savarsit o fapta penala
si nu raspunde penal**

Art. 84. - (1) Pentru copilul care a savarsit o fapta prevazuta de legea penala si care nu raspunde penal, la propunerea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului in a carei unitate administrativ-teritoriala se afla copilul, se va lua una dintre masurile prevazute la art. 59 lit. a) si c).

(2) In dispunerea uneia dintre masurile prevazute la art. 59 lit. a) si c), comisia pentru protectia copilului, atunci cand exista acordul parintilor sau al altui reprezentant legal al copilului, ori, dupa caz, instanta judecatoreasca, atunci cand acest acord lipseste, va tine seama de:

- a) conditiile care au favorizat savarsirea faptei;
- b) gradul de pericol social al faptei;
- c) mediul in care a crescut si a trait copilul;
- d) riscul savarsirii din nou de catre copil a unei fapte prevazute de legea penala;
- e) orice alte elemente de natura a caracteriza situatia copilului.

(3) Parintii copilului care savarseste fapte penale si nu raspunde penal au obligatia de a participa la sedintele de consiliere efectuate de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului, in baza unui program personalizat de consiliere psihologica.

"(3) Parintii copilului care savarseste fapte penale si nu raspunde penal au obligatia de a participa la programele speciale de consiliere psihologica organizate de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sau de alte institutii de specialitate publice sau private."

Modificat de art.I pct.1 din Legea 291/2023

"(4) Copilul va participa la programele speciale de consiliere psihologica prevazute la alin. (3), cu acordul parintilor sau al altui reprezentant legal, daca instanta judecatoreasca nu dispune altfel.

Completat de art.I pct.2 din Legea 291/2023

(5) In lipsa acordului parintilor, masura prevazuta la alin. (4) poate fi dispusa de catre instanta judecatoreasca."

Completat de art.I pct.2 din Legea 291/2023

Art. 85. - (1) Masura supravegherii specializate consta in mentinerea copilului in familia sa, sub conditia respectarii de catre acesta a unor obligatii, cum ar fi:

- a) frecventarea cursurilor scolare;
- b) utilizarea unor servicii de ingrijire de zi;
- c) urmarearea unor tratamente medicale, consiliere sau psihoterapie;
- d) interzicerea de a frecventa anumite locuri sau de a avea legaturi cu anumite persoane.

(2) In cazul in care mentinerea in familie nu este posibila sau atunci cand copilul nu isi indeplineste obligatiile stabilite prin masura supravegherii specializate, comisia pentru protectia copilului ori, dupa caz, instanta judecatoreasca, dupa distinctiile prevazute la art. 84 alin. (2), poate dispune plasamentul acestuia in familia extinsa ori in cea substitutiva, precum si indeplinirea de catre copil a obligatiilor prevazute la alin. (1).

Art. 86. - In cazul in care fapta prevazuta de legea penala, savarsita de copilul care nu raspunde penal, prezinta un grad ridicat de pericol social, precum si in cazul in care copilul pentru care s-au stabilit masurile prevazute la art. 85 savarseste in continuare fapte penale, comisia pentru protectia copilului sau, dupa caz, instanta judecatoreasca dispune, pe perioada determinata, plasamentul copilului intr-un serviciu de tip rezidential specializat.

Art. 87. - Este interzis sa se dea publicitatii orice date referitoare la savarsirea de fapte penale de catre copilul care nu raspunde penal, inclusiv

date privitoare la persoana acestuia.

Art. 88. - (1) Pe toata durata aplicarii masurilor destinate copilului care savarseste fapte penale si nu raspunde penal, vor fi asigurate servicii specializate, pentru a-i asista pe copii in procesul de reintegrare in societate.

(2) Tipurile de servicii specializate prevazute la alin. (1), precum si standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se aproba prin hotarare a Guvernului.

"(2) Tipurile de servicii specializate prevazute la alin. (1) se aproba prin hotarare a Guvernului, iar standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii sociale se aproba prin ordin al ministrului familiei, tineretului si egalitatii de sanse."

Modificat de art.I pct.34 din Lege 191/2022

(3) Copilul care a savarsit o fapta prevazuta de legea penala si care nu raspunde penal va fi insotit si asistat de catre un psiholog sau asistentul social, desemnat de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in orice etapa a cercetarii penale.

Capitolul VI

Protectia copilului impotriva abuzului, neglijarii, exploatarei si a oricarei forme de violenta

Art. 89. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva abuzului, neglijarii, exploatarei, traficului, migratiei ilegale, rapirii, violentei, pornografiei prin internet, precum si a oricaror forme de violenta, indiferent de mediul in care acesta se afla: familie, institutii de invatamant, medicale, de protectie, medii de cercetare a infractiunilor si de reabilitare/detentie, internet, mass-media, locuri de munca, medii sportive, comunitate etc.

(2) Orice persoana fizica sau juridica, precum si copilul pot sesiza directia generala de asistenta sociala si protectia copilului din judetul/sectorul de domiciliu sa ia masurile corespunzatoare pentru a-l proteja impotriva oricaror forme de violenta, inclusiv violenta sexuala, vatamare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijenta.

(3) Angajatii institutiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intra in contact cu copilul si au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligatia de a sesiza de urgenta directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) Orice persoana fizica sau juridica, precum si copilul pot sesiza directia generala de asistenta sociala si protectia copilului din judetul/sectorul de domiciliu sa ia masurile corespunzatoare pentru a-l proteja impotriva oricaror forme de violenta, inclusiv violenta sexuala, vatamare, sau de abuz fizic sau mental, instrainare parinteasca, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijenta.

(3) Angajatii institutiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intra in contact cu copilul si au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare, instrainare parinteasca sau rele tratamente au obligatia de a sesiza de urgenta directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Modificat de art.unic pct.17 din Legea 123/2024

Art. 90. - (1) *Parintii copilului sau, dupa caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritatile publice si organismele private au obligatia sa ia toate masurile corespunzatoare pentru a facilita readaptarea fizica si psihologica si reintegrarea sociala a oricarui copil care a fost victima*

oricarei forme de neglijenta, exploatare sau abuz, de tortura sau pedeapsa ori tratamente crude, inumane sau degradante.

Art. 90. - (1) Parintii copilului sau, dupa caz, alt reprezentant legal al acestuia, autoritatile publice si organismele private au obligatia sa ia toate masurile corespunzatoare pentru a facilita readaptarea fizica si psihologica si reintegrarea sociala a oricarui copil care a fost victima oricarei forme de neglijenta, exploatare, instrainare parinteasca sau abuz, de tortura sau pedeapsa ori tratamente crude, inumane sau degradante.

Modificat de art.unic pct.18 din Legea 123/2024

(2) Persoanele mentionate la alin. (1) vor asigura conditiile necesare pentru ca readaptarea si reintegrarea sa favorizeze sanatatea, respectul de sine si demnitatea copilului.

Sectiunea 1

Protectia copilului impotriva exploatarei economice

Art. 91. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva exploatarei si nu poate fi constrans la o munca sau activitate domestica ori in afara familiei, inclusiv in institutii de invatamant, de protectie speciala, reeducare si detentie sau in domeniul cultural, artistic, sportiv, publicitar si de modeling, ce comporta un risc potential sau care este susceptibila sa ii compromita educatia ori sa ii dauneze sanatatii sau dezvoltarii sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

(2) Este interzisa orice practica prin intermediul careia un copil este dat de unul sau de ambii parinti ori de reprezentantul lui legal, in schimbul unei recompense, unor datorii sau nu, cu scopul exploatarei copilului prin munca.

(3) In situatiile in care copiii de varsta scolara se sustrag procesului de invatamant, desfasurand munci cu nerespectarea legii, unitatile de invatamant sunt obligate sa sesizeze de indata serviciul public de asistenta sociala. In cazul unor asemenea constatari, serviciul public de asistenta sociala impreuna cu inspectoratele scolare judetene si cu celelalte institutii publice competente sunt obligate sa ia masuri in vederea reintegrarii scolare a copilului.

(4) Inspectia Muncii, in colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, are obligatia de a promova campanii de constientizare si informare:

a) pentru copii - despre masurile de protectie de care pot beneficia si despre riscurile pe care le implica cazurile de exploatare economica;

b) pentru publicul larg - incluzand educatie parentala si activitati de pregatire pentru categoriile profesionale care lucreaza cu si pentru copii, pentru a-i ajuta sa asigure copiilor o reala protectie impotriva exploatarei economice;

c) pentru angajatori sau potentiali angajatori.

Art. 92. - (1) Prestarea de catre copii a activitatilor remunerate in domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar si de modeling prevazute la art. 91 alin. (1) este conditionata de informarea prealabila a serviciului public de asistenta sociala de la domiciliul copilului.

(2) Conditiiile de munca pentru situatiile prevazute la alin. (1) si modalitatile procedurii de informare prealabila se stabilesc prin hotarare a Guvernului.

Sectiunea a 2-a

Protectia copilului impotriva consumului de droguri

Art. 93. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat impotriva folosirii ilicite de stupefiante si substante psihotrope.

(2) Este interzisa vanzarea de solventi copiilor, fara acordul parintelui ori al altui reprezentant legal.

(3) Agentia Nationala Antidrog, in colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice si, dupa caz, cu alte autoritati sau organe de specialitate ale administratiei publice centrale, are obligatia de a lua masurile corespunzatoare pentru:

a) prevenirea folosirii copiilor la productia si traficul ilicit al acestor substante;

b) constientizarea publicului larg si, in mod particular, a copiilor cu privire la aceasta problematica, inclusiv prin intermediul sistemului de invatamant si, dupa caz, prin introducerea acestui subiect in programa scolara;

c) sprijinirea copiilor si familiilor acestora, prin consiliere si indrumare - daca este necesar, de natura confidentiala, dar si prin elaborarea de politici si strategii care sa garanteze recuperarea fizica si psihica si reintegrarea sociala a copiilor dependenti de droguri, inclusiv prin dezvoltarea in acest scop de metode de interventie alternativa la institutiile psihiatrice traditionale;

d) dezvoltarea suplimentara a sistemelor pentru adunarea unor date reale asupra aparitiei consumului de droguri la copii, ca si asupra implicarii acestora in productia si traficul ilicit de droguri; evaluarea permanenta a acestor situatii, a progreselor realizate, a dificultatilor intampinate si, respectiv, a obiectivelor propuse pentru viitor;

e) dezvoltarea unui sistem de informare publica care sa reduca toleranta in ceea ce priveste consumul de droguri si sa ajute la recunoasterea primelor simptome de consum de droguri, mai ales in randul copiilor.

(4) Institutiile prevazute la alin. (3) se vor asigura ca opiniile copiilor sunt luate in considerare la elaborarea strategiilor antidrog.

Sectiunea a 3-a

Protectia copilului impotriva abuzului sau neglijentei

Art. 94. - (1) Prin abuz asupra copilului se intelege orice actiune voluntara a unei persoane care se afla intr-o relatie de raspundere, incredere sau de autoritate fata de acesta, prin care sunt periclitate viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului, si se clasifica drept abuz fizic, emotional, psihologic, sexual si economic.

(2) Prin neglijarea copilului se intelege omisiunea, voluntara sau involuntara, a unei persoane care are responsabilitatea cresterii, ingrijirii sau educarii copilului de a lua orice masura pe care o presupune indeplinirea acestei responsabilitati, care pune in pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului si poate imbraca mai multe forme: alimentara, vestimentara, neglijarea igienei, neglijarea medicala, neglijarea educationala, neglijarea emotionala sau parasirea copilului/abandonul de familie, care reprezinta cea mai grava forma de neglijare.

Art. 95. - Sunt interzise savarsirea oricarui act de violenta, precum si privarea copilului de drepturile sale de natura sa puna in pericol viata, dezvoltarea fizica, mentala, spirituala, morala sau sociala, integritatea corporala, sanatatea fizica sau psihica a copilului, atat in familie, cat si

in institutiile care asigura protectia, ingrijirea si educarea copiilor, in unitati sanitare, unitati de invatamant, precum si in orice alta institutie publica sau privata care furnizeaza servicii sau desfasoara activitati cu copii.

Art. 96. - (1) Orice persoana care, prin natura profesiei sau ocupatiei sale, lucreaza direct cu un copil si are suspiciuni in legatura cu existenta unei situatii de abuz sau de neglijare a acestuia este obligata sa sesizeze serviciul public de asistenta sociala sau directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in a carei raza teritoriala a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecarei directii generale de asistenta sociala si protectia copilului se infiinteaza obligatoriu telefonul copilului, al carui numar va fi adus la cunostinta publicului.

Art. 96. - (1) Orice persoana care, prin natura profesiei sau ocupatiei sale, lucreaza direct cu un copil si are suspiciuni in legatura cu existenta unei situatii de abuz, de neglijare, de instrainare parinteasca a acestuia este obligata sa sesizeze serviciul public de asistenta sociala sau directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in a carei raza teritoriala a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz, instrainare parinteasca sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecarei directii generale de asistenta sociala si protectia copilului se infiinteaza obligatoriu telefonul copilului, al carui numar va fi adus la cunostinta publicului.

Modificat de art.unic pct.19 din [Legea 123/2024](#)

Art. 97. - Parintii sau reprezentantii legali au obligatia de a supraveghea copilul si de a lua toate masurile in vederea prevenirii inlesnirii sau practicarii cersetoriei de catre copil.

Art. 98. - In vederea asigurarii respectarii dreptului prevazut la art. 89 alin. (1), directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este obligata:

a) sa verifice si sa solutioneze toate sesizarile privind posibilele cazuri de abuz, neglijare, exploatare si orice forma de violenta asupra copilului;

b) sa asigure prestarea serviciilor prevazute la art. 119, specializate pentru nevoile copiilor, victime ale abuzului, neglijarii, exploatarei si oricarei forme de violenta asupra copilului.

Art. 99. - Pentru verificarea sesizarilor privind cazurile de abuz si neglijare a copilului, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului au drept de acces, in conditiile legii, in sediile persoanelor juridice, precum si la domiciliul persoanelor fizice care au in ingrijire sau asigura protectia unui copil. Pentru efectuarea acestor verificari, organele de politie au obligatia sa sprijine reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

Art. 99. - Pentru verificarea sesizarilor privind cazurile de abuz, instrainare parinteasca sau neglijare a copilului, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului au drept de acces, in conditiile legii, in sediile persoanelor juridice, precum si la domiciliul persoanelor fizice care au in ingrijire sau asigura protectia unui copil. Pentru efectuarea acestor verificari, precum si pentru prevenirea situatiilor de instrainare parinteasca, organele de politie au obligatia sa sprijine reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

Modificat de art.unic pct.20 din [Legea 123/2024](#)

Art. 100. - (1) Reprezentantii persoanelor juridice, precum si persoanele fizice care au in ingrijire sau asigura protectia unui copil sunt obligati sa colaboreze cu reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si

protectia copilului si sa ofere toate informatiile necesare pentru solutionarea sesizarilor.

(2) In situatia in care, in urma verificarilor efectuate, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, si nu intampina opozitie din partea persoanelor prevazute la alin. (1), directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului instituie masura plasamentului in regim de urgenta. Prevederile art. 62-64, art. 68 alin. (5) si ale art. 70 se aplica in mod corespunzator.

(3) In situatia in care persoanele prevazute la alin. (1) refuza sau impiedica in orice mod efectuarea verificarilor de catre reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, iar acestia stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, datorata abuzului si neglijarii, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca, solicitand emiterea unei ordonante presedintiale de plasare a copilului in regim de urgenta la o persoana, la o familie, la un asistent maternal sau intr-un serviciu de tip rezidential, licentiat in conditiile legii. Prevederile art. 62-64 si ale art. 68 alin. (5) se aplica in mod corespunzator.

(2) In situatia in care, in urma verificarilor efectuate, reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, cauzata de abuz, neglijare sau instrainare parinteasca, si nu intampina opozitie din partea persoanelor prevazute la alin. (1), directorul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului instituie masura plasamentului in regim de urgenta. Prevederile art. 62-64, art. 68 alin. (5) si ale art. 70 se aplica in mod corespunzator.

(3) In situatia in care persoanele prevazute la alin. (1) refuza sau impiedica in orice mod efectuarea verificarilor de catre reprezentantii directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, iar acestia stabilesc ca exista motive temeinice care sa sustina existenta unei situatii de pericol iminent pentru copil, cauzata de abuz si neglijare sau instrainare parinteasca, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca, solicitand emiterea unei ordonante presedintiale de plasare a copilului in regim de urgenta la o persoana, la o familie, la un asistent maternal sau intr-un serviciu de tip rezidential, licentiat in conditiile legii. Prevederile art. 62-64 si ale art. 68 alin. (5) se aplica in mod corespunzator.

Modificat de art.unic pct.21 din Legea 123/2024

(4) In termen de 5 zile de la data executarii ordonantei presedintiale prin care s-a dispus plasamentul in regim de urgenta, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului sesizeaza instanta judecatoreasca pentru a decide cu privire la: inlocuirea plasamentului in regim de urgenta cu masura plasamentului, decaderea din exercitiul drepturilor parintesti, precum si cu privire la exercitarea drepturilor parintesti. Instanta se pronunta si cu privire la obligarea parintilor copilului de a se prezenta la sedinte de consiliere.

Art. 101. - (1) In cadrul procesului prevazut la art. 100 alin. (3) si (4), se poate administra, din oficiu, ca proba, declaratia scrisa a copilului referitoare la abuzul, neglijarea, exploatarea si orice forma de violenta asupra copilului la care a fost supus. Declaratia copilului poate fi inregistrata, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Inregistrările se realizeaza in mod obligatoriu cu asistenta unui psiholog.

Art. 101. - (1) In cadrul procesului prevazut la art. 100 alin. (3) si (4) se poate administra, din oficiu, ca proba, declaratia scrisa a copilului

referitoare la abuzul, neglijarea, instrainarea parinteasca, exploatarea si orice forma de violenta la care a fost supus. Declaratia copilului poate fi inregistrata, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Inregistrările se realizeaza in mod obligatoriu cu asistenta unui psiholog.

Modificat de art.unic pct.22 din Legea 123/2024

(2) Acordul copilului este obligatoriu pentru realizarea inregistrarii declaratiei sale.

(3) Daca instanta judecatoreasca apreciaza necesar, aceasta il poate chema pe copil in fata ei, pentru a-l audia. Audierea are loc numai in camera de consiliu, in prezenta unui psiholog si numai dupa o prealabila pregatire a copilului in acest sens.

Art. 102. - In cazul in care abuzul, neglijarea, exploatarea si orice forma de violenta asupra copilului a fost savarsita de catre persoane care, in baza unui raport juridic de munca sau de alta natura, asigurau protectia, cresterea, ingrijirea sau educatia copilului, angajatorii au obligatia sa sesizeze de indata organele de urmarire penala si sa dispuna indepartarea persoanei respective de copiii aflati in grija sa.

Art. 102. - In cazul in care abuzul, neglijarea, instrainarea parinteasca, exploatarea si orice forma de violenta asupra copilului a fost savarsita de catre persoane care, in baza unui raport juridic de munca sau de alta natura, asigurau protectia, cresterea, ingrijirea sau educatia copilului, angajatorii au obligatia sa sesizeze de indata organele de urmarire penala si sa dispuna indepartarea persoanei respective de copiii aflati in grija sa.

Modificat de art.unic pct.23 din Legea 123/2024

Art. 103. - In institutiile publice sau private, precum si in serviciile de tip rezidential, publice sau private, care asigura protectia, cresterea, ingrijirea sau educarea copiilor, este interzisa angajarea persoanei impotriva careia a fost pronuntata o hotarare judecatoreasca definitiva pentru savarsirea, cu intentie, a unei infractiuni.

Sectiunea a 4-a

Protectia copilului cu parinti plecati la munca in strainatate

Art. 104. - (1) Parintele care exercita singur autoritatea parinteasca sau la care locuieste copilul, care urmeaza sa plece la munca in strainatate, are obligatia de a notifica aceasta intentie serviciului public de asistenta sociala de la domiciliu, cu minimum 40 de zile inainte de a parasii tara.

(2) Notificarea va contine, in mod obligatoriu, desemnarea persoanei care se ocupa de intretinerea copilului pe perioada absentei parintilor sau tutorelui, dupa caz.

"(2¹) Parintele care exercita singur autoritatea parinteasca sau la care a locuit copilul, care este plecat la munca in strainatate, are obligatia de a transmite de indata serviciului public de asistenta sociala din raza de domiciliu notificarea cu privire la desemnarea persoanei care se ocupa de intretinerea copilului pe perioada absentei sale."

Completat de art.I pct.35 din Lege 191/2022

(3) Confirmarea persoanei in intretinerea careia va ramane copilul se efectueaza de catre instanta de tutela, in conformitate cu prevederile prezentei legi.

(4) Dispozitiile prezentului articol sunt aplicabile si tutorelui, precum si in cazul in care ambii parinti urmeaza sa plece la munca intr-un alt stat.

Art. 105. - (1) Persoana desemnata conform art. 104 alin. (2) trebuie sa faca parte din familia extinsa, sa aiba minimum 18 ani si sa indeplineasca conditiile materiale si garantiile morale necesare cresterii si ingrijirii unui copil.

"Art. 105. - (1) Persoana desemnata potrivit art. 104 alin. (2) trebuie sa faca parte din familia extinsa sau dintre rudele, altele decat cele de gradul III inclusiv, afinii, prietenii familiei ori ai familiei extinse a copilului fata de care acesta a dezvoltat relatii de atasament sau alaturi de care s-a bucurat de viata de familie, sa aiba minimum 18 ani si sa indeplineasca conditiile materiale si garantiile morale necesare cresterii si ingrijirii unui copil.

Modificat de art.I pct.36 din Lege 191/2022

(2) Serviciile publice de asistenta sociala organizate la nivelul municipiilor, oraselor, comunelor asigura persoanelor desemnate consiliere si informare cu privire la raspunderea pentru cresterea si asigurarea dezvoltarii copilului pe o perioada de 6 luni.

(3) Instanta va dispune delegarea temporara a autoritatii parintesti cu privire la persoana copilului, pe durata lipsei parintilor, dar nu mai mult de un an, catre persoana desemnata potrivit art. 104 alin. (3).

(3) La solicitarea parintelui sau, dupa caz, din oficiu, instanta va dispune delegarea temporara a autoritatii parintesti cu privire la persoana copilului, pentru o perioada de maximum un an, catre persoana desemnata potrivit art. 104 alin. (2). In situatia in care parintii nu revin in tara, instanta poate prelungi succesiv delegarea temporara, pe durata lipsei acestora, pentru perioade de cel mult un an.

Modificat de art.I pct.36 din Lege 191/2022

(4) Acordul persoanei careia urmeaza sa-i fie delegata autoritatea parinteasca se exprima de catre aceasta personal, in fata instantei.

(5) La cerere se ataseaza acte din care sa rezulte indeplinirea conditiilor prevazute la alin. (1).

(5) La cerere se ataseaza acte din care sa rezulte indeplinirea conditiilor prevazute la alin. (1), precum si raportul de ancheta psihosociala intocmit de serviciul public de asistenta sociala de la domiciliul persoanei desemnate."

Modificat de art.I pct.36 din Lege 191/2022

(6) Cererea se solutioneaza in procedura necontencioasa, potrivit Codului de procedura civila. Solutionarea cererii de delegare a drepturilor si indatoririlor parintesti se face in termen de 3 zile de la depunerea acesteia.

(7) Hotararea va cuprinde mentionarea expresa a drepturilor si indatoririlor care se deleaga si perioada pentru care are loc delegarea.

(8) Pentru situatia prevazuta la alin. (2), dupa ce instanta hotaraste delegarea drepturilor parintesti, persoana in sarcina careia cad ingrijirea si cresterea copilului trebuie sa urmeze, obligatoriu, un program de consiliere, pentru a preveni situatii de conflict, neadaptare sau neglijenta in relatia cu minorul.

(9) Instanta de judecata va comunica o copie a hotararii de delegare primarului de la domiciliul parintilor sau tutorelui, precum si primarului de la domiciliul persoanei careia i se acorda delegarea autoritatii parintesti.

Art. 106. - (1) Autoritatile administratiei publice locale, prin intermediul serviciilor de asistenta sociala, pot initia, in limita prevederilor bugetului de stat sau ale bugetelor locale si in limita bugetelor de venituri si cheltuieli prevazute cu aceasta destinatie, campanii de informare a parintilor, in vederea:

a) constientizarii de catre parinti a riscurilor asumate prin plecarea lor la munca in strainatate;

b) informarii parintilor cu privire la obligatiile ce le revin in situatia in care intentioneaza sa plece in strainatate.

"(2) Autoritatile administratiei publice centrale si locale, furnizorii de servicii sociale acreditati, cultele recunoscute de lege, precum si orice alte institutii publice sau private cu atributii in domeniul educatiei, sanatatii si al protectiei copilului pot initia proiecte destinate copiilor

cu parinti plecati la munca in strainatate si persoanelor care se ocupa de cresterea si ingrijirea lor pe perioada absentei parintilor, in functie de nevoile acestora, din urmatoarele surse de finantare:

- a) bugetul de stat sau, dupa caz, bugetele locale, in limita bugetelor de venituri si cheltuieli prevazute cu aceasta destinatie;
- b) fonduri europene.

Completat de art.I pct.1 din [Legea 239/2023](#)

(3) Ministerele de resort au obligatia de a colabora cu autoritatile de management la elaborarea ghidurilor solicitantilor ce vizeaza apeluri de proiecte finantate din fonduri europene destinate copiilor cu parinti plecati la munca in strainatate si persoanelor care se ocupa de cresterea si ingrijirea acestora pe perioada absentei parintilor."

Completat de art.I pct.1 din [Legea 239/2023](#)

Art. 107. - Procedura de monitorizare a modului de crestere si ingrijire a copilului cu parinti plecati la munca in strainatate, precum si serviciile de care acestia pot beneficia se stabilesc prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, in colaborare cu Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice.

Art. 108. - Serviciul public de asistenta sociala si centrul judetean de resurse si asistenta educationala au obligatia de a dezvolta servicii de consiliere specializata destinate copilului care a revenit in tara, dupa o perioada de sedere in strainatate alaturi de parinti mai mare de un an.

"**Art. 108¹.** - In scopul realizarii interesului superior al copiilor cu parinti plecati la munca in strainatate si a nevoilor primare ale persoanelor in grija carora acestia au ramas, organele de specialitate ale administratiei publice centrale, autoritatile administratiei publice locale, alaturi de institutiile/unitatile de invatamant, medicii de familie, spitalele, organizatiile neguvernamentale acreditate ca furnizori de servicii sociale care desfasoara activitati in domeniul educatiei, sanatatii si protectiei copilului, organizatiile si cultele recunoscute, precum si alte entitati eligibile pentru finantare europeana au dreptul sa initieze si sa gestioneze proiecte din fonduri europene care sa sprijine urmatoarele tipuri de actiuni:

- a) servicii de suport educational si psihologic, activitati recreative si de socializare, tabere pentru copii, in vederea sprijinirii copiilor pentru traversarea perioadei dificile a separarii de parinti;
- b) activitati de evaluare si consiliere vocationala;
- c) suport material pentru a beneficia de servicii educationale de calitate - rechizite scolare si masa calda pe parcursul frecventarii programelor de tip afterschool sau «Scoala dupa scoala», burse, cazare, decontare transport etc.;
- d) programe de educatie parentala si consiliere pentru persoanele in grija carora au ramas copiii;
- e) organizarea de retele locale de interventie pentru oferirea de servicii interinstitutionale copiilor, prin crearea de structuri comunitare consultative;
- f) sprijin pentru copiii vulnerabili si familiile acestora, pe baza de management de caz;
- g) studii si cercetari ce tin de fenomenul de migratie si de dezvoltare a copiilor cu parinti plecati la munca in strainatate;
- h) furnizare de pachete integrate de masuri educationale si recreative axate pe cunoastere, complementare, cu sprijinul acordat familiilor/apartinatorilor."

Completat de art.I pct.2 din [Legea 239/2023](#)

NOTA ETO: - Entitatile prevazute la art. 108¹ din Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, republicata,

cu modificarile si completarile ulterioare, precum si cu completarile aduse prin prezenta lege, in calitate de autoritati contractante, asigura accesul la finantare pentru toate regiunile de dezvoltare ale Romaniei, in conditiile legii.

Reglementat de art.II din Legea 239/2023

Sectiunea a 5-a
**Protectia copilului impotriva rapirii sau
oricaror forme de traficare**

Art. 109. - (1) Ministerul Afacerilor Interne si Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, in colaborare cu Ministerul Educatiei Nationale, vor efectua demersurile necesare pentru adoptarea tuturor masurilor legislative, administrative si educative destinate asigurarii protectiei efective impotriva oricaror forme de trafic intern sau international al copiilor, in orice scop sau sub orice forma, inclusiv de catre propriii parinti.

(2) In acest scop, autoritatile publice mentionate la alin. (1) au responsabilitatea elaborarii unei strategii la nivel national pentru prevenirea si combaterea acestui fenomen, inclusiv a unui mecanism intern de coordonare si monitorizare a activitatilor intreprinse.

Sectiunea a 6-a
Protectia copilului impotriva altor forme de exploatare

Art. 110. - (1) Copilul are dreptul la protectie impotriva oricarei forme de exploatare.

(2) Institutiile si autoritatile publice, potrivit atributiilor lor, adopta reglementari specifice si aplica masuri corespunzatoare pentru prevenirea, intre altele:

- a) transferului ilicit si a nereturnarii copilului;
- b) incheierii adoptiilor, nationale ori internationale, in alte scopuri decat interesul superior al copilului;
- c) exploatarei sexuale si a violentei sexuale;
- d) rapirii si traficarii de copii in orice scop si sub orice forma;
- e) implicarii copiilor in conflicte armate;
- f) dezvoltarii fortate a talentelor copiilor in dauna dezvoltarii lor armonioase, fizice si mentale;
- g) exploatarei copilului de catre mass-media;
- h) exploatarei copilului in cadrul unor cercetari ori experimente stiintifice.

Capitolul VII
Institutii si servicii cu atributii in protectia copilului

Sectiunea 1
Institutii la nivel central

Art. 111. - Monitorizarea respectarii principiilor si drepturilor stabilite de prezenta lege si de Conventia Organizatiei Natiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificata prin Legea nr. 18/1990,

republicata, cu modificarile ulterioare, precum si coordonarea si controlul activitatii de protectie si promovare a drepturilor copilului se realizeaza de catre Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

Art. 112. - Apararea drepturilor si libertatilor copilului in raporturile acestuia cu autoritatile publice cu scopul de a promova si de a imbunatati conditia copilului se realizeaza si prin institutia Avocatul Poporului.

Sectiunea a 2-a Institutii si servicii la nivel local

Art. 113. - Autoritatile administratiei publice locale au obligatia sa garanteze si sa promoveze respectarea drepturilor copiilor din unitatile administrativ-teritoriale, asigurand prevenirea separarii copilului de parintii sai, precum si protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ingrijirea parintilor sai.

Art. 114. - (1) Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a implica colectivitatea locala in procesul de identificare a nevoilor comunitatii si de solutionare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii.

(2) In acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzand, dar fara a se limita, oameni de afaceri locali, preoti, cadre didactice, medici, consilieri locali, politisti. Rolul acestor structuri este atat de solutionare a unor cazuri concrete, cat si de a raspunde nevoilor globale ale respectivei colectivitati.

(3) Mandatul structurilor comunitare consultative se stabileste prin acte emise de catre autoritatile administratiei publice locale.

(4) Pentru a-si indeplini rolul pentru care au fost create, structurile comunitare consultative vor beneficia de programe de formare in domeniul asistentei sociale si protectiei copilului.

Art. 115. - (1) In subordinea consiliului judetean si, respectiv, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti functioneaza comisia pentru protectia copilului, ca organ de specialitate al acestora, fara personalitate juridica, avand urmatoarele atributii principale:

a) stabilirea incadrarii in grad de handicap si orientarea scolara a copilului;

a) stabilirea incadrarii in grad de handicap a copilului;

Modificat de art.I pct.37 din Lege 191/2022

Vezi: Decizia 1/2017

b) pronuntarea, in conditiile prezentei legi, cu privire la propunerile referitoare la stabilirea unei masuri de protectie speciala a copilului;

c) solutionarea cererilor privind eliberarea atestatului de asistent maternal;

d) alte atributii prevazute de lege.

(2) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului se reglementeaza prin hotarare a Guvernului).*

**) A se vedea Hotararea Guvernului nr. 1.437/2004 privind organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 872 din 24 septembrie 2004.*

(2) Componenta, organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului, precum si componenta si atributiile serviciului de evaluare complexa pentru copii se reglementeaza prin hotarare a Guvernului."

Modificat de art.I pct.37 din Lege 191/2022

"(2¹) Criteriile bio-psiho-sociale de incadrare a copiilor cu dizabilitati in grad de handicap si modalitatile de aplicare a acestora se aproba prin

ordin comun al ministrului sanatatii si al ministrului familiei, tineretului si egalitatii de sanse.

(2²) Metodologia pentru evaluarea si interventia integrata in vederea incadrarii copiilor cu dizabilitati in grad de handicap, a orientarii scolare si profesionale a copiilor cu cerinte educationale speciale, precum si in vederea abilitarii si reabilitarii copiilor cu dizabilitati si/sau cerinte educationale speciale se aproba prin ordin comun al ministrului sanatatii, al ministrului familiei, tineretului si egalitatii de sanse si al ministrului educatiei."

Completat de art.I pct.38 din Lege 191/2022

(3) Presedintele, vicepresedintele si membrii comisiilor pentru protectia copilului, precum si secretarul acestora, constituite potrivit legii, au dreptul la o indemnizatie de sedinta echivalenta cu 1% din indemnizatia presedintelui consiliului judetean, respectiv a primarului de sector.

"(3) Presedintele, vicepresedintele si membrii comisiilor pentru protectia copilului, precum si secretarul acestora, constituite potrivit legii, au dreptul la o indemnizatie de sedinta echivalenta cu 5% din indemnizatia presedintelui consiliului judetean, respectiv a primarului de sector al municipiului Bucuresti. Cuantumul lunar brut al indemnizatiilor de sedinta nu poate depasi 35% din indemnizatia presedintelui consiliului judetean, respectiv a primarului de sector al municipiului Bucuresti, si se acorda proportional cu numarul de sedinte la care persoana a participat in luna respectiva."

Modificat de art.XXII din Legea 100/2024

(4) Indemnizatia se suporta din bugetul judetului, respectiv al sectorului municipiului Bucuresti, in limita creditelor bugetare aprobate cu aceasta destinatie si cu incadrarea in limita maxima a cheltuielilor de personal, stabilita prin lege.

Art. 116. - (1) Serviciul public specializat pentru protectia copilului, existent in subordinea consiliilor judetene si a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, precum si serviciul public de asistenta sociala de la nivelul judetelor si sectoarelor municipiului Bucuresti se reorganizeaza ca directie generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului este institutie publica cu personalitate juridica, infiintata in subordinea consiliului judetean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, care preia, in mod corespunzator, functiile serviciului public de asistenta sociala de la nivelul judetului si, respectiv, atributiile serviciului public de asistenta sociala de la nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti.

(3) Institutia prevazuta la alin. (2) exercita in domeniul protectiei drepturilor copilului atributiile prevazute de prezenta lege, precum si de alte acte normative in vigoare.

(4) Structura organizatorica, numarul de personal si finantarea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarare a consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului Bucuresti, care o infiinteaza, astfel incat sa asigure indeplinirea in mod corespunzator a atributiilor ce ii revin, precum si realizarea deplina si exercitarea efectiva a drepturilor copilului.

(5) Atributiile si regulamentul-cadru de organizare si functionare ale directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului se aproba prin hotarare a Guvernului*), la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

*) A se vedea Hotararea Guvernului nr. 1.434/2004 privind atributiile si Regulamentul-cadru de organizare si functionare ale Directiei generale de

asistenta sociala si protectia copilului, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 547 din 21 iulie 2008, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 117. - Directia generala de asistenta sociala si protectia copilului exercita, in domeniul protectiei si promovarii drepturilor copilului, urmatoarele atributii principale:

a) coordoneaza activitatile de asistenta sociala si de protectie a familiei si a drepturilor copilului la nivelul judetului, respectiv al sectorului municipiului Bucuresti;

b) coordoneaza, la nivel judetean, activitatile si masurile de implementare a obiectivelor strategiei judetene in domeniul protectiei si promovarii drepturilor copilului;

c) asigura indrumarea metodologica a activitatilor serviciilor publice de asistenta sociala;

d) asigura, la nivel judetean, aplicarea unitara a prevederilor legislatiei din domeniul protectiei si promovarii drepturilor copilului;

e) monitorizeaza si analizeaza respectarea drepturilor copilului la nivelul judetului/sectorului si propune masuri pentru situatiile in care acestea sunt incalcate;

f) monitorizeaza activitatea autorizata conform art. 92 prestata de copii in domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar si de modeling, in raza sa de competenta teritoriala;

g) solicita informatii si documente, in conditiile legii, de la orice persoana juridica publica sau privata, ori de la persoane fizice implicate in sfera sa de competenta, acestea avand obligatia de a le pune la dispozitie in termen de 15 zile calendaristice de la data solicitarii.

"h) colaboreaza cu furnizori privati acreditati care organizeaza si dezvoltă servicii de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si servicii de protectie speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, licentiate in conditiile legii."

Completat de art.I pct.39 din Lege 191/2022

Art. 118. - (1) Serviciile publice de asistenta sociala organizate la nivelul municipiilor si oraselor, precum si persoanele cu atributii de asistenta sociala din aparatul propriu al consiliilor locale comunale indeplinesc in domeniul protectiei copilului urmatoarele atributii:

a) monitorizeaza si analizeaza situatia copiilor din unitatea administrativ-teritoriala, precum si modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurand centralizarea si sintetizarea datelor si informatiilor relevante, in baza unei fise de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice;

b) realizeaza activitatea de prevenire a separarii copilului de familia sa;

c) identifica si evalueaza situatiile care impun acordarea de servicii si/sau prestatii pentru prevenirea separarii copilului de familia sa;

d) elaboreaza documentatia necesara pentru acordarea serviciilor si/sau prestatiilor si acorda aceste servicii si/sau prestatii, in conditiile legii;

e) asigura consilierea si informarea familiilor cu copii in intretinere asupra drepturilor si obligatiilor acestora, asupra drepturilor copilului si asupra serviciilor disponibile pe plan local;

f) asigura si urmaresc aplicarea masurilor de prevenire si combatere a consumului de alcool si droguri, de prevenire si combatere a violentei in familie, precum si a comportamentului delinquent;

g) viziteaza, periodic, la domiciliu, familiile si copiii care beneficiaza de servicii si prestatii si urmaresc modul de utilizare a prestatiilor, precum si familiile care au in ingrijire copii cu parinti plecati la munca in strainatate;

h) inainteaza propuneri primarului, in cazul in care este necesara luarea unei masuri de protectie speciala, in conditiile legii;

i) urmaresc evolutia dezvoltarii copilului si modul in care parintii acestuia isi exercita drepturile si isi indeplinesc obligatiile cu privire la copilul care a beneficiat de o masura de protectie speciala si a fost reintegrat in familia sa;

j) colaboreaza cu directia generala de asistenta sociala si protectia copilului in domeniul protectiei copilului si transmit acesteia toate datele si informatiile solicitate din acest domeniu;

k) urmaresc punerea in aplicare a hotararilor comisiei pentru protectia copilului/instantei de tutela referitoare la prestarea actiunilor sau lucrurilor de interes local, prevazute la art. 67 alin. (2).

(2) La nivelul sectoarelor municipiului Bucuresti, atributiile prevazute la alin. (1) sunt exercitate de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

(3) Metodologia de lucru privind colaborarea dintre directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului si serviciile publice de asistenta sociala, precum si modelul standard al documentelor elaborate de catre acestea se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, in colaborare cu Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice.

Art. 119. - (1) Pentru prevenirea separarii copilului de parintii sai, precum si pentru realizarea protectiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, se organizeaza si functioneaza urmatoarele tipuri de servicii:

- a) servicii de zi;
- b) servicii de tip familial;
- c) servicii de tip rezidential.

(2) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la alin. (1) se aproba prin hotarare a Guvernului**).

****) A se vedea Hotararea Guvernului nr. 1.438/2004 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare si functionare a serviciilor de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si a celor de protectie speciala a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea parintilor sai, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 872 din 24 septembrie 2004.**

Art. 120. - (1) Serviciile de zi sunt acele servicii prin care se asigura mentinerea, refacerea si dezvoltarea capacitatilor copilului si ale parintilor sai, pentru depasirea situatiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa.

(2) Accesul la aceste servicii se realizeaza in baza planului de servicii sau, dupa caz, a planului individualizat de protectie, in conditiile prezentei legi.

Art. 121. - Serviciile de tip familial sunt acele servicii prin care se asigura, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii in conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

Art. 122. - (1) Pot primi copii in plasament familiile si persoanele care au varsta de minimum 18 ani, au capacitate deplina de exercitiu, domiciliul in Romania si care prezinta garantii morale si conditii materiale necesare cresterii si ingrijirii copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai.

(2) La stabilirea masurii de plasament la familii si persoane, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului realizeaza demersuri pentru identificarea membrilor familiei extinse alaturi de care copilul s-a bucurat de viata de familie, in vederea consultarii si implicarii lor in stabilirea/revizuirea obiectivelor planului individualizat de protectie.

"(2) La stabilirea masurii de plasament la familii si persoane, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului realizeaza demersuri pentru identificarea membrilor familiei extinse in vederea consultarii si implicarii lor in stabilirea/revizuirea obiectivelor planului individualizat de protectie."

Modificat de art.I pct.40 din Lege 191/2022

(3) Activitatea persoanei atestate ca asistent maternal, in conditiile legii, se desfasoara in baza unui contract cu caracter special, aferent protectiei copilului, incheiat cu directia sau cu un organism privat acreditat, care are urmatoarele elemente caracteristice:

- a) activitatea de crestere, ingrijire si educare a copiilor aflati in plasament se desfasoara la domiciliu;
- b) programul de lucru este impus de nevoile copiilor;
- c) planificarea timpului liber se face in functie de programul familiei si al copiilor aflati in plasament;
- d) in perioada efectuarii concediului legal de odihna asigura continuitatea activitatii desfasurate, cu exceptia cazului in care separarea, in aceasta perioada, de copilul aflat in plasament in familia sa este autorizata de directie.

Vezi: Decizia 25/2018 care admite recursul in interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curtii de Apel Iasi si, in consecinta, stabileste ca:

Dispozitiile art. 10 alin. (1) lit. f) din Hotararea Guvernului nr. 679/2003 privind conditiile de obtinere a atestatului, procedurile de atestare si statutul asistentului maternal profesionist si ale art. 122 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, nu deroga de la regula privind obligativitatea efectuarii in natura a concediului de odihna, reglementata de art. 1 alin. (2), art. 144 si art. 149 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, in situatia in care asistentul maternal profesionist asigura continuitatea activitatii de crestere, ingrijire si educare a copiilor in perioada respectiva, acesta nefiind indreptatit la plata unei despagubiri echivalente cu indemnizatia de concediu.

(4) Contractul individual de munca se incheie la data emiterii dispozitiei directorului de stabilire a masurii plasamentului in regim de urgenta sau a hotararii comisiei pentru protectia copilului/instantei cu privire la stabilirea masurii plasamentului.

"(5) Conditiiile de obtinere a atestatului, procedurile de atestare si statutul asistentului maternal se aproba prin hotarare a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice prin Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului si Adoptie."

Completat de art.I pct.1 din OUG 65/2014

Art. 122 alin. (4) si (5) abrogate de art.31 lit.a) din ORDONANTA Nr. 27/2024

Art. 123. - (1) Serviciile de tip rezidential sunt acele servicii prin care se asigura protectia, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii in conditiile prezentei legi a masurii plasamentului.

(2) Din categoria serviciilor de tip rezidential fac parte toate serviciile care asigura gazduire pe o perioada mai mare de 24 de ore.

(3) Sunt considerate servicii de tip rezidential si centrele maternale.

(4) Serviciile de tip rezidential care apartin autoritatilor administratiei publice se organizeaza numai in structura directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, in regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.

(5) Serviciile de tip rezidential se organizeaza pe model familial si pot avea caracter specializat in functie de nevoile copiilor plasati.

"Art. 123. - (1) Serviciile de tip rezidential sunt serviciile prin care se asigura protectia, cresterea si ingrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, ca urmare a stabilirii masurii plasamentului, in conditiile prezentei legi.

(2) Din categoria serviciilor de tip rezidential fac parte toate serviciile care asigura gazduire pe o perioada mai mare de 24 de ore.

(3) Sunt considerate servicii de tip rezidential: casele de tip familial, apartamentele, centrele de primire in regim de urgenta si centrele maternale.

(4) Casa de tip familial este locuinta care acopera necesitatile esentiale de odihna, preparare a hranei, educatie si igiena, asigurand exigentele minimale pentru un numar de maximum 12 copii, pentru care a fost stabilita masura plasamentului in regim de urgenta sau, dupa caz, a plasamentului, in conditiile prezentei legi. In situatii exceptionale, numarul copiilor poate fi de maximum 16, cu respectarea exigentelor minimale, dar numai pe durata existentei situatiei exceptionale.

(5) Apartamentul este locuinta care acopera necesitatile esentiale de odihna, preparare a hranei, educatie si igiena, asigurand exigentele minimale pentru un numar de maximum 6 copii, pentru care a fost stabilita masura plasamentului in regim de urgenta sau, dupa caz, a plasamentului, in conditiile prezentei legi.

(6) Centrul de primire in regim de urgenta este structura care asigura gazduire provizorie, pana la maximum 6 luni, fara posibilitate de prelungire, si se organizeaza cu respectarea cerintelor minimale prevazute la alin. (8) pentru un numar de maximum 30 de copii, pentru care a fost stabilita masura plasamentului in regim de urgenta, in conditiile prezentei legi. La nivelul fiecarui judet pot fi organizate maximum 3 centre de primire in regim de urgenta.

(7) Centrul maternal este structura care asigura gazduire provizorie, pentru o durata de pana la 2 ani, si se organizeaza cu respectarea cerintelor minimale prevazute la alin. (8) pentru un numar de maximum 9 cupluri mama-copil.

(8) Pentru serviciile de tip rezidential prevazute la alin. (4)-(6) numarul de copii este stabilit in functie de suprafata locativa, cu respectarea cerintelor minimale referitoare la incaperi sanitare, dotarea minima a incaperilor sanitare, a bucatariei, dotarea minima cu instalatii electrice, spatii si instalatii de folosinta comuna pentru cladiri cu mai multe locuinte, aprobate prin anexa nr. 1 la Legea locuintei nr. 114/1996, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

(9) Serviciile de tip rezidential care apartin autoritatilor administratiei publice se organizeaza numai in structura directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, in regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica. Acestea pot avea caracter specializat in functie de nevoile copiilor plasati."

Modificat de art.I pct.41 din Lege 191/2022

Art. 124. - (1) Pentru asigurarea prevenirii separarii copilului de parintii lui, consiliile locale ale municipiilor, oraselor, comunelor si sectoarelor municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, in mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate in comunitatea respectiva.

(2) In situatia in care consiliul local nu identifica resurse financiare si umane suficiente pentru a organiza serviciile prevazute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul judetean va asigura finantarea necesara infiintarii acestor servicii. Consiliul local asigura finantarea cu pana la 50% a cheltuielilor de functionare a acestor servicii, cota-parte si cuantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotarare a

consiliului judetean.

Art. 125. - Pentru asigurarea protectiei speciale a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai, consiliul judetean si, respectiv, consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti au obligatia sa organizeze, in mod autonom sau prin asociere, servicii de tip familial si de tip rezidential, potrivit nevoilor identificate la nivelul unitatii lor administrativ-teritoriale. In functie de nevoile evaluate ale copiilor plasati, consiliul judetean poate organiza si dezvolta si servicii de zi.

Capitolul VIII **Organisme private**

Art. 126. - (1) Organismele private care pot desfasura activitati in domeniul protectiei drepturilor copilului si al protectiei speciale a acestuia sunt persoane juridice de drept privat, fara scop patrimonial, constituite si acreditate in conditiile legii.

(2) In desfasurarea activitatilor prevazute la alin. (1), organismele private acreditate se supun regimului de drept public prevazut de prezenta lege, precum si de reglementarile prin care aceasta este pusa in executare.

(3) Organismele private care organizeaza si dezvolta servicii de prevenire a separarii copilului de familia sa, precum si servicii de protectie speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai au obligatia de a notifica directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului data inceperii functionarii efective a acestora si de a permite accesul specialistilor directiei in spatiile in care se furnizeaza serviciile.

(4) Organismele private acreditate pot incheia conventii de colaborare cu directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului si/sau cu serviciile publice de asistenta sociala sau pot contracta servicii destinate prevenirii separarii copilului de parintii sai, precum si protectiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai, in conditiile legii.

Capitolul IX **Finantarea sistemului de protectie a copilului**

Art. 127. - (1) Prevenirea separarii copilului de familia sa, precum si protectia speciala a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea parintilor sai se finanteaza din urmatoarele surse:

a) bugetul de stat - in limita sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat aprobate cu aceasta destinatie prin legile bugetare anuale, repartizate pe judete, potrivit propunerilor formulate de Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, pe baza standardelor de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotarare a Guvernului;

b) bugetul judetului, respectiv al sectorului municipiului Bucuresti - in completarea cuantumului prevazut la lit. a), pentru acoperirea cheltuielilor de organizare si functionare a serviciilor, din venituri proprii sau din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale;

c) bugetul local al comunelor, oraselor si municipiilor;

d) donatii, sponsorizari si alte forme private de contributii banesti, permise de lege.

(2) Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor

Varstnice poate finanta programe de interes national pentru protectia si promovarea drepturilor copilului, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu aceasta destinatie, din fonduri externe rambursabile si nerambursabile, precum si din alte surse, in conditiile legii.

Art. 128. - (1) Pentru fiecare copil fata de care s-a luat masura plasamentului se acorda o alocatie lunara de plasament, raportata la indicatorul social de referinta, in cuantum de 0,194 ISR. De aceasta alocatie beneficiaza si copilul pentru care a fost instituita tutela, in conditiile legii.

(2) Alocatia se plateste persoanei sau reprezentantului familiei care a luat in plasament copilul sau tutorelui.

"Art. 128. - (1) Pentru fiecare copil fata de care s-a luat masura plasamentului la o familie, persoana, asistent maternal, intr-un serviciu de tip rezidential al unui organism privat acreditat sau s-a instituit tutela, in conditiile legii, se acorda o alocatie lunara de plasament, raportata la indicatorul social de referinta, in cuantum de 1,20 ISR.

"Art. 128. - (1) Pentru fiecare copil fata de care s-a luat masura plasamentului la o familie, persoana, asistent maternal, intr-un serviciu de tip rezidential al unui organism privat acreditat sau s-a instituit tutela, in conditiile legii, se acorda o alocatie lunara de plasament, al carui cuantum este reprezentat de multiplicarea indicatorului social de referinta cu 1,808."

Modificat de art.8 din UG 95/2022

(2) Alocatia prevazuta la alin. (1) se plateste persoanei, asistentului maternal, reprezentantului familiei, al organismului privat acreditat care a luat in plasament copilul sau tutorelui si este destinata asigurarii drepturilor prevazute la art. 129 alin. (1)."

Modificat de art.I pct.2 din UG 65/2014

"(2¹) Persoana sau familia care a primit in plasament sau a fost desemnata ori numita tutorele unui copil, in conditiile legii, pe perioada in care asigura cresterea si ingrijirea copilului, beneficiaza suplimentar fata de alocatia lunara de plasament prevazuta la alin. (1) de o indemnizatie lunara de sprijin, in cuantum de 0,8 ISR. Asistentul maternal nu beneficiaza de indemnizatia lunara de sprijin."

Completat de art.I pct.42 din Lege 191/2022(in vigoare din 26 septembrie 2022)

NOTA ETO: - Nivelul alocatiei de plasament prevazute la art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, republicata, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanta de urgenta, se acorda incepand cu drepturile aferente lunii decembrie 2014.

Reglementat prin art.III din UG 65/2014

NOTA ETO: - Nivelul alocatiei de plasament prevazuta la art. 128 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, astfel cum este modificat prin prezenta ordonanta de urgenta, se acorda incepand cu luna urmatoare intrarii in vigoare a acesteia.

Reglementat de art.9 din UG 95/2022

(3) Alocatia de plasament se suporta de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

(4) Pentru copiii pentru care s-a stabilit masura plasamentului sau s-a instituit tutela, stabilirea dreptului la alocatie prevazuta la alin. (1) se face incepand cu luna urmatoare celei in care a fost emisa dispozitia conducatorului directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului sau hotararea comisiei pentru protectia copilului sau a instantei de judecata, dupa caz.

(5) Procedura de stabilire si de plata a alocatiei prevazute la alin. (1) se stabileste prin ordin al ministrului muncii, familiei, protectiei sociale si persoanelor varstnice.

"(3) Alocatia lunara de plasament si indemnizatia lunara de sprijin se suporta de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale.

(4) Stabilirea dreptului la alocatia lunara de plasament si la indemnizatia lunara de sprijin se face incepand cu luna urmatoare celei in

care a fost emisa dispozitia conducatorului directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului sau hotararea comisiei pentru protectia copilului ori a instantei de judecata, dupa caz, si inceteaza incepand cu luna urmatoare celei in care a incetat masura de protectie speciala sau tutela.

(5) Procedura de stabilire si de plata a alocatiei lunare de plasament si a indemnizatiei lunare de sprijin se reglementeaza prin ordin comun al ministrului muncii si solidaritatii sociale si al ministrului familiei, tineretului si egalitatii de sanse."

Modificat de art.I pct.43 din Lege 191/2022

"(6) In vederea urmaririi modului de utilizare a alocatiei prevazute la alin. (1), directiile generale de asistenta sociala si protectia copilului sau, dupa caz, organismele private autorizate transmit rapoartele prevazute la art. 73 alin. (2) si agentiei pentru plati si inspectie sociala a judetului, respectiv a municipiului Bucuresti."

Completat de art.I pct.3 din OUG 65/2014

Vezi: Procedura de stabilire si plata a alocatiei lunare de plasament din OAP 1733/2015

Art. 129. - (1) Copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, precum si mamele protejate in centre maternale au dreptul la hrana, imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive, precum si sume de bani pentru nevoi personale.

"Art. 129. - (1) Furnizorii de servicii sociale asigura, pentru copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, precum si pentru mamele protejate in centre maternale, hrana, imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, materiale cultural-sportive, sume de bani pentru nevoi personale, sprijin pentru integrare sociala, transport, conditii adecvate de locuit, cheltuieli de intretinere - incalzire, apa calda, energie electrica.

Modificat de art.I pct.1 din Legea 143/2022

"Art. 129. - (1) Copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, mamele protejate si copiii acestora din centre maternale au dreptul la hrana, imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive, precum si sume de bani pentru nevoi personale.

Modificat de art.I pct.44 din Lege 191/2022

(2) Necesarul de imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, materiale cultural-sportive se stabileste in functie de varsta si nevoile copilului, prin hotarare a consiliului judetean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti sau, dupa caz, a organului de conducere al organismului privat acreditat.

(3) In cazul copiilor cu handicap, infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA, cuantumul sumelor necesare acordarii drepturilor prevazute la alin. (1) se majoreaza cu 50% in raport cu sumele acordate.

(4) Copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, precum si mamele protejate in centre maternale au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, la o indemnizatie care se acorda o singura data, egala cu valoarea salariului de baza minim brut pe tara, garantat in plata, stabilit potrivit legii.

(5) Cuantumul drepturilor prevazute la alin. (1) pentru copiii din serviciile publice destinate prevenirii separarii copilului de parintii sai si protectiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de parintii sai se stabileste prin hotarare a Guvernului si se indexeaza, periodic, cu rata inflatiei.

"(4) Copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, precum si mamele protejate in centre maternale au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, la o indemnizatie care se acorda o singura data, egala cu valoarea salariului de baza minim brut pe tara, garantat in plata, stabilit potrivit legii. Indemnizatia se acorda, la iesirea din sistemul de protectie speciala, si copiilor pentru care s-a pronuntat o hotarare definitiva de incuviintare a adoptiei.

(3) In cazul copiilor cu dizabilitati incadrati in grad de handicap, pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala in conditiile legii, cuantumul sumelor necesare acordarii drepturilor prevazute la alin. (1) se majoreaza cu 50%.

(4) Copiii pentru care s-a stabilit masura plasamentului, in conditiile

legii, precum si mamele protejate in centre maternale au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, la o indemnizatie care se acorda o singura data, egala cu valoarea salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata, stabilit potrivit legii. Indemnizatia se acorda, la iesirea din sistemul de protectie speciala, si copiilor pentru care s-a pronuntat o hotarare definitiva de incuviintare a adoptiei."

Modificat de art.I pct.44 din [Lege 191/2022](#)

"(4¹) Tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala, in conditiile art. 55 alin. (2) si (3), au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, la o indemnizatie care se acorda o singura data, al carei quantum reprezinta de trei ori valoarea salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata, stabilit potrivit legii.

Completat de art.I pct.45 din [Lege 191/2022](#) (in vigoare din 26 septembrie 2022)

(4²) Tinerii care au beneficiat de o masura de protectie speciala, in conditiile legii, si au implinit varsta de 18 ani pot opta pentru continuarea masurii de protectie speciala in conditiile art. 55 alin. (2) si (3) sau pentru primirea unei indemnizatii lunare in valoare de 4,8 ISR. Beneficiaza de aceasta indemnizatie pana la implinirea varstei de 26 de ani tinerii care fac dovada ca urmeaza o forma de invatamant la zi sau au un loc de munca.

Completat de art.I pct.45 din [Lege 191/2022](#) (in vigoare din 26 septembrie 2022)

(4¹) Tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala au dreptul, la iesirea din sistemul de protectie speciala, indiferent de momentul iesirii, inclusiv in situatia in care au optat pentru continuarea acesteia in conditiile alin. (4²), la o indemnizatie care se acorda o singura data, al carei quantum reprezinta de trei ori valoarea salariului de baza minim brut pe tara garantat in plata, stabilit potrivit legii.

(4²) Tinerii care au beneficiat de o masura de protectie speciala stabilita in conditiile legii si care fac dovada ca urmeaza o forma de invatamant prevazuta de lege sau au un loc de munca pot opta pentru continuarea masurii de protectie speciala in conditiile art. 55 alin. (2) sau (3) ori pentru primirea unei indemnizatii lunare in valoare de 4,8 ISR pana la implinirea varstei de 26 de ani. Optiunea poate fi exprimata o singura data, indiferent de momentul iesirii din sistemul de protectie sociala.

Modificat de art.unic pct.2 din [Legea 298/2023](#)

(4³) Indemnizatiile prevazute la alin. (4) si (4¹) se acorda de directia generala de asistenta sociala si protectia copilului care a propus masura de protectie speciala si se suporta din bugetul acestei institutii, iar cea prevazuta la alin. (4²) se suporta de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale.

Completat de art.I pct.45 din [Lege 191/2022](#)

(4⁴) Procedura de acordare si plata a indemnizatiei prevazute la alin. (4²) se stabileste prin ordin comun al ministrului muncii si solidaritatii sociale si al ministrului familiei, tineretului si egalitatii de sanse."

Completat de art.I pct.45 din [Lege 191/2022](#)

(5) *Cuquantumul limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor prevazute la alin. (1), respectiv dreptul la imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive, precum si sumele de bani pentru nevoi personale, pentru copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala intr-un serviciu public de tip rezidential, precum si pentru mamele protejate in centre maternale se stabilesc prin hotarare a Guvernului."*

Modificat de art.I pct.4 din [OUG 65/2014](#)

"(5) Cuquantumul limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor prevazute la alin. (1), respectiv dreptul la imbracaminte, incaltaminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucarii, transport, materiale cultural-sportive, precum si sumele de bani pentru nevoi personale, pentru copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala

intr-un serviciu public de tip rezidential, mamele protejate si copiii acestora din centre maternale, se stabilesc prin hotarare a Guvernului."

Modificat de art.I pct.46 din Lege 191/2022

"(6) Cuantumul alocatiei de hrana pentru copiii din serviciile de zi publice si pentru copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala intr-un serviciu public de tip rezidential, precum si pentru mamele protejate in centre maternale se stabileste prin hotarare a Guvernului. Cuantumul alocatiei de hrana pentru copiii din serviciile de zi este aplicabil si copiilor din crese si alte unitati de educatie timpurie.

Completat de art.I pct.5 din OUG 65/2014

(6) Cuantumul alocatiei de hrana pentru copiii din serviciile de zi publice si pentru copiii si tinerii pentru care s-a stabilit o masura de protectie speciala intr-un serviciu public de tip rezidential, pentru copiii aflati in case de tip familial, precum si pentru mamele protejate in centre maternale este de 22 de lei. Cuantumul alocatiei de hrana pentru copiii din serviciile de zi este aplicabil si copiilor din crese si alte unitati de educatie timpurie."

Modificat de art.I pct.1 din Legea 143/2022

"(6¹) Cuantumul prevazut la alin. (6) se actualizeaza anual prin hotarare a Guvernului."

Completat de art.I pct.2 din Legea 143/2022

(7) Cuantumul limitelor minime de cheltuieli stabilite in conditiile alin. (5) si cuantumul alocatiei de hrana stabilit in conditiile alin. (6) sunt aplicabile si in cazul copiilor si tinerilor cu cerinte educationale speciale, scolarizati in unitatile de invatamant special sau de masa, inclusiv celor scolarizati in alt judet decat cel de domiciliu, in conformitate cu prevederile art. 51 alin. (2) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, cu modificarile si completarile ulterioare.

Completat de art.I pct.5 din OUG 65/2014

"(7¹) Prevederile alin. (3) se aplica in mod corespunzator si in cazul copiilor cu cerinte educationale speciale, scolarizati in unitatile de invatamant de masa, daca acestia sunt incadrati si in grad de handicap."

Completat de art.I pct.47 din Lege 191/2022

(8) Alocatia de hrana pentru copiii din serviciile de zi organizate de organisme private acreditate se stabileste cel putin la acelasi nivel cu cel prevazut pentru copiii din serviciile de zi publice.

Completat de art.I pct.5 din OUG 65/2014

(9) In limita bugetelor aprobate, consiliile judetene, consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti sau, dupa caz, consiliile locale ale municipiilor, oraselor si comunelor pot aproba, prin hotarare, la propunerea directiilor generale de asistenta sociala si protectia copilului, respectiv a serviciilor publice de asistenta sociala, un cuantum mai mare al limitelor minime de cheltuieli, respectiv al cuantumului alocatiei de hrana aferente drepturilor stabilite conform prevederilor alin. (5) si (6)."

Completat de art.I pct.5 din OUG 65/2014

Art. 130. - (1) Primarii acorda prestatii financiare exceptionale, in situatia in care familia care ingrijeste copilul se confrunta temporar cu probleme financiare determinate de o situatie exceptionala si care pune in pericol dezvoltarea armonioasa a copilului.

(2) Prestatiile exceptionale se acorda cu prioritate copiilor ale caror familii nu au posibilitatea sau capacitatea de a acorda copilului ingrijirea corespunzatoare ori ca urmare a necesitatii suportarii unor cheltuieli particulare destinate mentinerii legaturii copilului cu familia sa.

(3) In functie de fiecare caz in parte, primarul decide, prin dispozitie, cu privire la acordarea prestatiei financiare exceptionale si cuantumul acesteia.

Art. 131. - Cuantumul maxim, precum si conditiile de acordare a prestatiilor financiare exceptionale se stabilesc prin hotarare a consiliului local.

Art. 132. - Prestatiile financiare exceptionale pot fi acordate si sub forma de prestatii in natura, pe baza dispozitiei primarului, constand, in principal, in alimente, imbracaminte, manuale si rechizite sau echipamente scolare, suportarea cheltuielilor legate de transport, procurarea de proteze, medicamente si alte accesorii medicale.

Capitolul X Reguli speciale de procedura

Art. 133. - (1) Cauzele prevazute de prezenta lege privind stabilirea masurilor de protectie speciala sunt de competenta tribunalului de la domiciliul copilului.

(2) Daca domiciliul copilului nu este cunoscut, competenta revine tribunalului in a carui circumscriptie teritoriala a fost gasit copilul.

Art. 134. - (1) Cauzele prevazute la art. 133 se solutioneaza in regim de urgenta, cu citarea reprezentantului legal al copilului, a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului si cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Audierea copilului care a implinit varsta de 10 ani este obligatorie si se face cu respectarea prevederilor art. 29, cu exceptia cauzelor care privesc stabilirea unei masuri de protectie speciala pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat si supus oricarei forme de violenta asupra copilului; in acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor art. 101 alin. (3).

(3) Termenele de judecata nu pot fi mai mari de 10 zile.

(4) Partile sunt legal citate daca citatia le-a fost inmanata cel putin cu o zi inaintea judecarii.

(5) Ordonanta presedintiala de plasare a copilului in regim de urgenta la o persoana, familie, la un asistent maternal sau intr-un serviciu de tip rezidential, licentiat in conditiile legii, este data in aceeasi zi, instanta pronuntandu-se asupra masurii solicitate pe baza cererii si actelor depuse, fara concluziile partilor.

Art. 135. - (1) Hotararile prin care se solutioneaza fondul cauzei se pronunta in ziua in care au luat sfarsit dezbaterile.

(2) In situatii deosebite, pronuntarea poate fi amanata cel mult doua zile.

Art. 136. - (1) Hotararea instantei de fond este executorie si definitiva.

(2) Hotararea se redacteaza si se comunica partilor in termen de cel mult 10 zile de la pronuntare.

Art. 137. - Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicarii hotararii.

Art. 138. - Dispozitiile prezentei legi referitoare la procedura de solutionare a cauzelor privind stabilirea masurilor de protectie speciala se completeaza in mod corespunzator cu prevederile Codului de procedura civila.

Art. 139. - In toate cauzele care privesc aplicarea prezentei legi, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului de la domiciliul copilului sau in a carei raza administrativ-teritoriala a fost gasit copilul intocmeste si prezinta instantei raportul referitor la copil, care va cuprinde date privind:

- a) personalitatea, starea fizica si mentala a copilului;
- b) antecedentele sociomedicale si educationale ale copilului;
- c) conditiile in care copilul a fost crescut si in care a trait;
- d) propuneri privind persoana, familia sau serviciul de tip rezidential in care ar putea fi plasat copilul;
- e) orice alte date referitoare la cresterea si educarea copilului, care

pot servi solutionarii cauzei.

Art. 140. - Cauzele care privesc aplicarea prezentei legi sunt scutite de taxa judiciara de timbru si de timbru judiciar.

Art. 140. - Cauzele care privesc aplicarea prezentei legi, cu exceptia celor prevazute de art. 1401 si 1402, sunt scutite de taxa judiciara de timbru si de timbrul judiciar.

Modificat de art.unic pct.24 din Legea 123/2024

Art. 140¹. - (1) Instanta de judecata poate constata existenta unei situatii de instrainare parinteasca la cererea unuia dintre parinti, la cererea procurorului sau la cererea directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, pe cale principala sau in orice litigiu pendinte, unde urmeaza sa fie dispuse masuri cu privire la copilul minor, altele decat cele prevazute la art. 133.

(2) Instrainarea parinteasca creeaza prezumtia relativa ca exercitarea autoritatii parintesti de catre parintele care instraineaza, precum si stabilirea locuintei copilului la domiciliul acestui parinte nu sunt in interesul superior al copilului.

(3) In cazul in care locuinta copilului este stabilita la locuinta parintelui care instraineaza, instanta de judecata va dispune:

a) stabilirea in favoarea parintelui instrainat a unui program de relatii personale cu copilul, care va include, in mod obligatoriu, modalitatile prevazute de art. 18 alin. (1) lit. c) si g);

b) consilierea psihologica a copilului si a ambilor parinti de catre directia generala de asistenta sociala si protectia copilului.

Completat de art.unic pct.25 din Legea 123/2024

Art. 140². - (1) Atunci cand instanta de judecata este investita cu o cerere de ordonanta presedintiala in care urmeaza a fi dispuse masuri cu privire la copil, altele decat cele prevazute la art. 133, termenul maxim de solutionare este de 30 de zile de la data introducerii cererii de chemare in judecata.

(2) In cauzele prevazute la alin. (1), citatia partilor se face potrivit regulilor privind citarea in cauze urgente.

Completat de art.unic pct.25 din Legea 123/2024

Art. 140³. - (1) In cauzele in care urmeaza sa fie dispuse masuri cu privire la copilul minor, altele decat cele prevazute la art. 133, instanta de judecata procedeaza la ascultarea minorului doar cu participarea unui psiholog din cadrul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

(2) Dispozitiile art. 231 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, se aplica in mod corespunzator audierii copilului.

(3) Daca ascultarea minorului s-a desfasurat cu participarea unui psiholog din cadrul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, acesta va redacta un raport de constatare, care se va depune in mod obligatoriu la dosarul cauzei. Atunci cand sunt necesare identificarea unei afectiuni psihiatrice a copilului sau a unuia dintre parinti, constatarea in plan psihic a unor situatii de abuz si existenta unei legaturi de cauzalitate intre un eventual abuz si urmarile sale in plan psihic, se va dispune efectuarea unei expertize medico-legale psihiatrice.

(4) Dispozitiile art. 332 alin. (1) si (3), art. 334 si 337 din Legea nr. 134/2010, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, se aplica in mod corespunzator raportului redactat de psihologul din cadrul directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului.

(5) Ascultarea minorilor in cadrul procedurii judiciare se va realiza in mod obligatoriu ulterior administrarii probelor din dosar, ca ultima etapa a cercetarii judecatoresti. Opinia minorului are valoarea probatorie a unei prezumtii relative.

Completat de art.unic pct.25 din Legea 123/2024

Art. 140⁴. - (1) In cauzele in care urmeaza sa fie dispuse masuri cu privire la copilul minor, altele decat cele prevazute la art. 133, instanta de judecata poate dispune efectuarea unui raport de expertiza medico-legala psihiatrica. Prevederile art. 330-340 din Legea nr. 134/2010, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, se aplica in mod corespunzator.

(2) Termenul maxim de finalizare si depunere la dosarul cauzei a raportului de expertiza medico-legala psihiatrica este de 45 de zile.

Completat de art.unic pct.25 din Legea 123/2024

Capitolul XI Raspunderi si sanctiuni

Art. 141. - (1) Nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 41 alin. (2), art. 52 alin. (4) si art. 96 constituie abatere disciplinara grava si se sanctioneaza potrivit legii.

(2) Nerespectarea obligatiei prevazute la art. 41 alin. (3), art. 91 alin. (3) teza intai si art. 118 alin. (1) lit. a) constituie abatere disciplinara.

Art. 142. - (1) Constituie contraventii urmatoarele fapte, daca nu au fost savarsite in astfel de conditii incat, potrivit legii, sa fie considerate infractiuni:

- a) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 10 alin. (1);
- b) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 10 alin. (2);
- c) nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 11 alin. (1) si (3);
- d) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 12 alin. (1);
- e) necomunicarea de catre organele de politie a rezultatelor verificarilor specifice privind identitatea mamei, in conformitate cu prevederile art. 12 alin. (3);
- f) neefectuarea de catre serviciul public de asistenta sociala a declaratiei de inregistrare a nasterii, in conformitate cu prevederile art. 12 alin. (6);
- g) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 12 alin. (7);
- h) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 14 alin. (1);
- i) nerespectarea obligatiilor prevazute la art. 16 si la art. 23 alin. (3);
- j) nerespectarea prevederilor art. 27 alin. (2)-(4) si ale art. 87;
- k) nerespectarea prevederilor art. 40 alin. (1) si (4);
- l) nerespectarea prevederilor art. 52 alin. (2);
- "1¹) nerespectarea prevederilor art. 55¹;"**

Completat de art.I pct.48 din Lege 191/2022(in vigoare din 28 iulie 2022)

- m) nerespectarea prevederilor art. 74;
 - n) nerespectarea prevederilor art. 84 alin. (3);
 - o) nerespectarea prevederilor art. 91 alin. (2);
 - p) nerespectarea prevederilor art. 97;
 - r) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 98 lit. a);
 - s) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 102;
 - s) nerespectarea obligatiei prevazute la art. 104 alin. (1);
 - t) nerespectarea prevederilor art. 118 alin. (1) lit. c)-k);
 - t) nerespectarea prevederilor art. 127 alin. (1) lit. b).
- (2) Contraventiile prevazute la alin. (1) se sanctioneaza dupa cum urmeaza:

a) cu amenda de la 500 lei la 1.000 lei, cele prevazute la lit. a), c), g), h), i), k), m), n), o), r), s) si s);

b) cu amenda de la 1.000 lei la 2.500 lei, cele prevazute la lit. f) si l);

c) cu amenda de la 2.500 lei la 5.000 lei, cele prevazute la lit. b), d), p) si t);

"c) cu amenda de la 2.500 lei la 5.000 lei, cele prevazute la lit. b), d), l¹), p) si t);"

Modificat de art.I pct.49 din Lege 191/2022

d) cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei, cele prevazute la lit. e), j) si t).

(3) Constatarea contraveniilor si aplicarea sanctiunii se fac de catre ofiterii si agentii de politie, in cazul contraveniilor prevazute la alin. (1) lit. i), j), o) si p), precum si de persoane anume desemnate dintre cele cu atributii de control din:

a) Ministerul Sanatatii, pentru contraveniile prevazute la alin. (1) lit. a), c) si d);

b) Ministerul Afacerilor Interne sau structurile subordonate acestuia, dupa caz, pentru contraveniile prevazute la alin. (1) lit. b) si e);

c) Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice, pentru contraveniile prevazute la alin. (1) lit. h), k), m), n), r), s), s), t) si t);

"c) Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, prin agentii teritoriale pentru plati si inspectie sociala, pentru contraveniile prevazute la alin. (1) lit. h), k), l), l¹), m), n), r), s), s), t) si t);"

Modificat de art.I pct.50 din Lege 191/2022

d) Ministerul Educatiei Nationale, pentru contravenienta prevazuta la alin. (1) lit. l);

e) consiliul judetean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului Bucuresti, pentru contraveniile prevazute la alin. (1) lit. f) si g).

Art. 143. - Contraveniilor prevazute la art. 142 le sunt aplicabile prevederile Ordonantei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contraveniilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

„CAPITOLUL XI¹

Participarea copiilor in procesul decizional

Art. 143¹. - Prezentul capitol reglementeaza participarea copiilor, in varsta de minimum 14 ani, in procesele decizionale din administratia publica centrala si locala.

Completat de art.I pct.2 din Legea 295/2024

Art. 143². - (1) Incepand cu anul 2025, Parlamentul, Administratia Prezidentiala, Guvernul, autoritatile administratiei publice locale, precum si institutiile publice aflate in subordinea sau coordonarea acestora organizeaza anual cel putin o sesiune de consultari cu copiii, care va consta in organizarea unui eveniment sau a unei activitati dedicate in care sa se asigure un cadru de dialog protejat si care incurajeaza participarea in ceea ce priveste temele de interes pentru acestia.

(3) Institutiile prevazute la alin. (1) vor planifica un mecanism dedicat de consultari cu copiii in ceea ce priveste temele de interes pentru acestia, ce va fi activat in functie de activitatile si deciziile respectivei institutii, in masura in care acestea sunt relevante pentru problematica drepturilor copilului.

(4) Parlamentul, Administratia Prezidentiala, Guvernul, consiliile judetene, institutiile publice aflate in subordinea sau coordonarea acestora si municipiile resedinta de judet publica, pe paginile proprii de internet,

intr-un limbaj accesibil pentru copii, prezentarea generala a institutiei, precum si obiectivele anuale privind activitatile dedicate prevazute la alin. (1) si oportunitatile de implicare a copiilor.

(5) Continutul paginilor de internet cu limbaj accesibil pentru copii se elaboreaza in consultare cu copiii, prin implicarea acestora in proces, si cu asigurarea faptului ca limbajul si continutul sunt adaptate, adecvate si atractive pentru copii.

(6) Obiectivele anuale prevazute la alin. (3) se publica pe paginile proprii de internet ale institutiilor publice prevazute la alin. (1) pana la data de 15 decembrie a fiecarui an pentru anul urmator.

Completat de art.I pct.2 din Legea 295/2024

Art. 143³. - (1) Pentru a asigura pregatirea, reprezentativitatea si diversitatea opiniilor copiilor in consultarile organizate, Parlamentul, Administratia Prezidentiala, Secretariatul General al Guvernului/Cancelaria Prim-Ministrului, ministerele, consiliile judetene si primariile desemneaza un responsabil pentru realizarea procesului de participare a copiilor.

(2) Responsabilul prevazut la alin. (1) colaboreaza cu unitatile de invatamant preuniversitar, organizatiile societatii civile, inclusiv cele de tineret, cu organizatii internationale si alte entitati relevante pentru a identifica si incuraja participarea unui spectru larg de copii, inclusiv a celor din medii defavorizate sau care apartin minoritatilor nationale."

Completat de art.I pct.2 din Legea 295/2024

Capitolul XII Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 144. - In termen de 6 luni de la intrarea in vigoare a prezentei legi, directia generala de asistenta sociala si protectia copilului va reevalua imprejurarile care au stat la baza masurilor de protectie dispuse de comisia pentru protectia copilului si, dupa caz, va solicita instituirea tutelei sau stabilirea unei masuri de protectie speciala, in conditiile prezentei legi.

Art. 145. - Centrele de plasament, centrele de primire in regim de urgenta si centrele maternale organizate in structura fostelor servicii publice specializate pentru protectia copilului se reorganizeaza prin hotararea consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucuresti in structura directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului din subordinea consiliului judetean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucuresti, in regim de componente functionale ale acestora, fara personalitate juridica.

Art. 146. - (1) Serviciile de zi destinate prevenirii situatiilor ce pun in pericol securitatea si dezvoltarea copilului, infiintate de consiliile judetene, precum si personalul care deservește aceste servicii se transfera consiliilor locale pe teritoriul carora acestea functioneaza.

(2) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) serviciile de zi specializate pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat si supus oricarei forme de violenta, care se considera de interes judetean.

(3) In situatia in care serviciile prevazute la alin. (1) fac parte dintr-un complex de servicii care are ca obiect de activitate si protectia copilului in regim rezidential, respectiv centru de plasament, centru de primire in regim de urgenta sau centru maternal, transferul se realizeaza numai daca este posibila separarea patrimoniului si a personalului.

(4) Consiliile locale au obligatia sa pastreze destinatia si structura de personal a serviciilor preluate.

(5) Transferul prevazut la alin. (1) se realizeaza pe baza de protocol

incheiat intre consiliul judetean si consiliul local.

Art. 147. - Personalul didactic si didactic auxiliar, transferat potrivit art. 46 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 26/1997 privind protectia copilului aflat in dificultate, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, care la data intrarii in vigoare a prezentei legi este incadrat cu acest statut in cadrul serviciilor publice specializate pentru protectia copilului, isi pastreaza statutul.

Art. 148. - In termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, consiliile judetene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucuresti, Ministerul Sanatatii, Ministerul Afacerilor Interne si Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice au obligatia sa desemneze persoanele dintre cele cu atributii de control, care vor constata contravenitiile si vor aplica sanctiunile mentionate in prezentul capitol.

Art. 149. - (1) Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga:

a) art. 88 din Codul familiei;

b) Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 26/1997 privind protectia copilului aflat in dificultate, republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, cu modificarile si completarile ulterioare, cu exceptia art. 20;

c) Hotararea Guvernului nr. 604/1997 privind criteriile si procedurile de autorizare a organismelor private care desfasoara activitati in domeniul protectiei copilului, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 280 din 16 octombrie 1997;

d) Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 123/2001 privind reorganizarea comisiei pentru protectia copilului, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 643 din 15 octombrie 2001, aprobata cu modificari prin Legea nr. 71/2002;

e) lit. A a alin. (2) al art. 3 din Regulamentul-cadru de organizare si functionare a serviciului public de asistenta sociala, aprobat prin Hotararea Guvernului nr. 90/2003, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 81 din 7 februarie 2003, cu modificarile ulterioare.

(2) Se modifica in mod corespunzator dispozitiile referitoare la inregistrarea nasterii copilului abandonat de mama in spital, cuprinse in Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civila, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 282 din 11 noiembrie 1996, cu modificarile si completarile ulterioare*).

*) Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civila a fost republicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 339 din 18 mai 2012, ulterior fiind modificata si completata prin Legea nr. 213/2013.

(3) Pe data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga orice alte dispozitii contrare.

Art. 150. - (1) Formarea initiala in domeniul protectiei drepturilor copilului este obligatorie pentru toate categoriile profesionale din sistem si pentru cei care au atributii decizionale privitoare la copil.

(2) Educatia permanenta si formarea profesionala continua in domeniul protectiei speciale a copilului se asigura pentru toate categoriile profesionale din sistem.

(3) Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice impreuna cu Ministerul Educatiei Nationale, Ministerul Sanatatii, precum si, dupa caz, cu celelalte institutii publice si private interesate vor asigura formarea initiala si continua a personalului care, in exercitarea sarcinilor ce ii revin, intra in contact cu domeniul protectiei si promovarii drepturilor copilului.

Art. 151. - (1) *La angajarea personalului de educatie, protectie si ingrijire din cadrul*

institutiilor publice si private, care, prin natura profesiei, intra in contact cu copilul, se va prezenta in mod obligatoriu si o expertiza neuropsihiatrica.

"Art. 151. - (1) Furnizorii de servicii sociale acreditati au obligatia de a solicita certificatul de integritate comportamentala si documentul de evaluare psihiatrica, la angajarea personalului din cadrul serviciilor prevazute la art. 119 si din structura organizatorica proprie, care, prin natura profesiei, intra in contact direct cu copilul. Prevederea se aplica si la incheierea contractelor de voluntariat.

Modificat de art.I pct.51 din Lege 191/2022

(2) Anual personalul prevazut la alin. (1) este evaluat din punct de vedere psihologic.

(3) Rapoartele privind expertizele neuropsihiatrice, precum si rapoartele de evaluare psihologica se pastreaza conform legii la dosarul personal al salariatului.

Art. 152. - (1) Regulamentele proprii ale persoanelor juridice care desfasoara activitati de protectie a copilului vor specifica expres regulile stabilite pentru a asigura exercitarea drepturilor si indeplinirea indatoririlor pe care le au copiii, in conformitate cu varsta, sanatatea si gradul de maturitate al acestora.

(2) Aceste regulamente vor fi expuse intr-un loc vizibil, astfel incat sa permita accesul copiilor si informarea lor adecvata.

Art. 153. - Prevederile prezentei legi se completeaza cu alte reglementari care se refera la drepturile copilului, inclusiv cu prevederile cuprinse in conventiile si tratatele internationale la care Romania este parte.

Art. 154. - Elaborarea proiectelor de acte normative care fac referire la oricare dintre drepturile copilului prevazute de prezenta lege se realizeaza obligatoriu cu avizul Ministerului Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

Art. 155. - (1) Prezenta lege intra in vigoare la 1 ianuarie 2005, cu exceptia prevederilor art. 19 alin. (3)*), art. 84 alin. (2)), art. 104 alin. (2)***), art. 105 alin. (5)****), art. 107 alin. (2)***** care intra in vigoare la 3 zile de la data publicarii prezentei legi in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.**

***)** Art. 24 alin. (3), fost art. 19 alin. (3).

****) Art. 88 alin. (2), fost art. 84 alin. (2).**

*****) Art. 115 alin. (2), fost art. 104 alin. (2).**

******) Art. 116 alin. (5), fost art. 105 alin. (5).**

*******) Art. 119 alin. (2), fost art. 107 alin. (2).**

(2) Procedura de intoarcere a copiilor in tara, de identificare a parintilor sau a altor reprezentanti legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de intoarcerea in tara a acestora, precum si serviciile de protectie speciala, publice sau private, competente sa asigure protectia in regim de urgenta a copiilor aflati in strainatate, care, din orice motive, nu sunt insotiti de parinti sau de un alt reprezentant legal ori nu se gasesc sub supravegherea legala a unor persoane din strainatate, prevazuta la art. 24 alin. (3), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie*****).

(3) Organizarea si metodologia de functionare a comisiei pentru protectia copilului, prevazuta la art. 115 alin. (2), se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie*****).

(4) Regulamentul-cadru pentru organizarea si functionarea serviciilor prevazute la art. 119 alin. (2) se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie*****).

*****) La data de 1 ianuarie 2005 sintagma „Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie” s-a inlocuit cu sintagma „Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului ”, prin Legea nr. 275/2004 pentru modificarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr. 12/2001 privind infiintarea Autoritatii Nationale pentru Protectia Copilului si Adoptiei, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004.

(5) Tipurile de servicii specializate, prevazute la art. 88 alin. (2), ce se asigura pe toata durata aplicarii masurilor destinate copilului care savarseste fapte penale si nu raspunde penal, pentru a-i asista pe copii in procesul de reintegrare in societate, precum si standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se elaboreaza de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie***** in colaborare cu Ministerul Justitiei.

(6) Atributiile si Regulamentul-cadru de organizare si functionare a directiei generale de asistenta sociala si protectia copilului, prevazute la art. 116 alin. (5), se elaboreaza de catre Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice.

*

Prezenta lege transpune dispozitiile art. 9 alin. (1), art. 12 alin. (5) lit. (a) si (b) si ale art. 14 alin. (4) din Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European si a Consiliului din 11 mai 2016 privind garantiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate in cadrul procedurilor penale, publicata in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 132 din 21 mai 2016.”

Completat de art.IV din Legea 122/2024

NOTA:

Reproducem mai jos prevederile art. II-IV din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea si completarea Legii nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, care nu sunt incorporate in forma republicata a Legii nr. 272/2004 si care se aplica, in continuare, ca dispozitii proprii ale legii modificatoare:

Art. II. - Hotararile Guvernului prevazute la art. 12¹*****), art. 87¹ alin. (2)*****), art. 97⁴*****)) si art. 106 alin. (3)*****)) din Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului, cu modificarile ulterioare, precum si cu modificarile si completarile aduse prin prezenta lege, se adopta in termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a prezentei legi.

Art. III. - La data intrarii in vigoare a prezentei legi se abroga Legea nr. 326/2003 privind drepturile de care beneficiaza copiii si tinerii ocrotiti de serviciile publice specializate pentru protectia copilului, mamele protejate in centre maternale, precum si copiii incredintati sau dati in plasament la asistenti maternali profesionisti, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 525 din 22 iulie 2003, cu modificarile si completarile ulterioare, cu exceptia art. 2 alin. (1).

Art. IV. - Pana la aprobarea legii privind organizarea si functionarea instantei de tutela, atributiile ce-i revin potrivit prezentei legi sunt indeplinite de catre instanta judecatoreasca.

Ulterior, prin art. I pct. 70 din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea si completarea Legii nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor

copilului, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013, sintagma „Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Copilului” s-a inlocuit cu sintagma „Ministerul Muncii, Familiei, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice”.

*****) Art. 12¹ a devenit, prin renumerotare, art. 15.

*****) Art. 87¹ alin. (2) a devenit, prin renumerotare, art. 92 alin. (2).

*****) Art. 97⁴ a devenit, prin renumerotare, art. 107.

*****) Art. 106 alin. (3) a devenit, prin renumerotare, art. 118 alin. (3).